

Leto XXI. Štev. 94
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
UREJA UREDNIŠKI ODBOR
List izhaja vsak dan razen
petka. Cena 10 dinarjev

Ljudska
PRAVICA

»LJUDSKA PRAVICA«
USTANOVLJENA 1. OKTOBRA
1934 # MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 16-DNEVNIK IN
TEDNIK, OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL. 1961 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
OD 1. JUNJA 1963 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z »BORBO«

PRVI REZULTATI AZIJSKO-AFRISKE KONFERENCE

V VZDUŠJU SODELOVANJA

Stiki med deželami, ki se doslej mednarodnopravno med seboj niso pripoznavale

OD POSEBNEGA DOPISNIKA »BORBE«

Bandung, 19. aprila. Delo afriško-azijske konference se razvija uspešno na treh raznih mestih. Na javnih plenarnih sejah, kjer obravnavajo razna vprašanja v generalni debati, v dveh delovnih odborih, v katerih sami zase obravnavajo gospodarsko in kulturno sodelovanje, ter v neposrednih osebnih diplomatskih stikih in razgovorih delegacij. Na vseh teh področjih je dejavnost zelo živahna. V Bandungu se je zbralo mnogo ministrskih predsednikov in zunanjih ministrov. Tu so torej dane velike diplomatske možnosti, ki jih skušajo vsi čim bolj izkoristiti.

Za današnje generalno debato, v kateri delegacije pojasnjujejo svoja gledišča o mednarodnem položaju, je značilno, da ni bilo slišati medsebojnih obdolžitvev. Doselej je samo delegat Iraka prestopil ta okvir z napadi na komunizem. Mnoge delegacije so javno pribile, da takšni izpadi na tej konferenci niso umestni. Vse pa kaže, da delegacija Iraka ne bo ostala edina. Bržkone ji bosta sledili še dve ali tri. Velika večina delegacij pa se bo vzdržala slehernih medsebojnih obdolžitvev. V tem oziru je sedanja generalna debata prinesla nekaj novega. Na vzdušje medsebojne strpnosti, ki prevladuje na tej konferenci, kaže tudi to, da niti delegat Iraka ni odkril napadov na Kitajsko ne Severnega Vietnama. Ostro je napadel le SZ. Namenoma pa se je vzdržal napada na Kitajsko.

Razen poudarjanja potrebe po tesnejšem sodelovanju med azijsko-afriškimi deželami na vseh področjih so govorniki zlasti obravnavali kolonializem. Največ so govorili o Severni Afriki in na naslov Francije je bilo slišati marsikatero pikro besedo.

Mnoge azijske dežele so v pripravi na konferenco prigovarjale arabskim delegatom, naj ne

Odbora za gospodarsko in kulturno sodelovanje sta šele začela delati. Ni pa znano, koliko se bosta še lotevala konkretnega obravnavanja raznih vprašanj. Delegacije vsekakor pričakujejo, da bo rodilo delo teh dveh odborov važne sadove, predvsem v smislu boljšega medsebojnega sodelovanja.

Novinarji ne morejo dovolj spremljati živahnih diplomatskih stikov in razgovorov po sobah in vilah, v katerih so se nastanili vodje delegacij. Značilno je pri tem, da so bili s posredovanjem državnikov, kakor je Nehru, že navezani diplomatski stiki in da so se tudi že začeli razgovori med kitajskimi delegati in delegaci-

jami dežel, ki Kitajske še niso pripoznale. O sadovih teh razgovorov je mogoče zdaj le še ugibati.

Konferenca ima vsekakor mnoga posebna obeležja, po katerih se razlikuje od dosedanjih velikih mednarodnih konferenc. Ena izmed pozitivnih razlik je tudi ta, da so sprejeli dnevni red brez sleherne težave in da so se tudi glede procedure dela hitro dogovorili. Bila so sicer različna mnenja, toda to ni bila večja ovira. Konferenca je postavila na široko torišče koncepcijo sodelovanja, ki temelji na enakopravnosti in medsebojni dobroti. To je sicer sicer razlika od dosedanjih konferenc, ki so temeljele na sili in grozi. Konferenca je postavila na široko torišče koncepcijo sodelovanja, ki temelji na enakopravnosti in medsebojni dobroti. To je sicer sicer razlika od dosedanjih konferenc, ki so temeljele na sili in grozi.

Jože Smole

DRUGI DAN BANDUNŠKE KONFERENCE

Politična neodvisnost narodov je odvisna predvsem od njih gospodarske moči

Bandung, 19. apr. (AFP). Na današnji seji konference so govorili libanonski ministrski predsednik Solh ter delegati Laosa, Librije, Libije, Filipinov, Pakistana in Sirije. Etiopski zunanji minister Akilu Sapatevord, ki je prvi govoril na današnji seji, je rekel, da sedanji svetovni položaj spominja na tistega pred drugo svetovno vojno, da pa je še nevarnejši spritico povečane razdeljalne moči sodobnega orožja. »Jasno je, da ne moremo ohraniti svoje politične neodvisnosti, če ne obdržimo gospodarske neodvisnosti.«

Japonski delegat Takasaki je pozval azijske in afriške dežele, naj utro pot ureditvi mednarodnih sporov z mirolnimi pogajanjmi. Njegova dežela namerava predložiti bandunški konferenci deklaracijo miru.

Filipinski delegat Carlos Romulo je posvetil ves svoj govor napadom na »sistem tiranije«, vendar ni imenoval nobene deže-

le, trdil pa je, da vsak tak sistem oblasti »postane neogibno ekspanzionističen«.

Sedem načel

Predsednik pakistanske vlade Mohamed Ali je predlagal sedem načel, ki so nujno potrebna za zagotovitev miru in ki naj bi jih sprejele vse države. Ta načela so: 1. spoštovanje suverenosti in ozemeljske nedotakljivosti vseh držav, 2. enakopravnost vseh neodvisnih in suverenih držav, 3. nevmešavanje v notranje zadeve drugih dežel, 4. vzdržati se je treba agresije nasproti vsem deželam, 5. potrebna je pravica do samoobrambe, 6. vsi narodi imajo pravico do samoodločbe in do zavrnitve kolonialnega izkoriščanja v vseh oblikah, 7. vse mednarodne spore je treba poravnati na miren način.

Na dopoldanski seji so govorili tudi delegati Laosa, Nepala in Turčije. Turški delegat, podpredsednik vlade Zorlu je izjavil, da morajo »Azijci napraviti konec nasilju in agresiji in se tega vzdržati najprej na svojem področju.« »Na žalost,« je nadaljeval Zorlu, »naš kontinent zdaj zaostaja za drugimi in, če želimo vplivati na druge glede vzpostavitve trajnega miru, mora biti naša prva naloga, da ne dovolimo nasilja in agresije na našem lastnem kontinentu.«

Cu En Laj proti ZDA

Predsednik kitajske vlade in zunanji minister Cu En Laj je ostro napadel ZDA in zagovarjal

ženevske sporazume o Indokini kakor tudi koeksistenco ter spoštovanje suverenosti in neodvisnosti drugih dežel.

»ZDA še nadalje ustvarjajo napetost na področju Formoze,« je rekel Cu En Laj. »Čeprav so zunaj Afrike in Azije, ustanavljajo čedalje številnejša vojaška oporišča na teh celinah. Odkrito izjavljajo, da bodo atomsko orožje uporabile in pripravljajo atomsko vojno. Azijski narodi nikdar ne bodo pozabili, da je prva atomska bomba eksplodirala na azijskih tleh in da je bil Azijec prvi človek, ki ga je ubila vodikova bomba.«

Cu En Laj je na konferenci danes popoldne izjavil, da ne bo sprožil vprašanja Formoze, sprejema Kitajske v OZN in odnosov nekaterih dežel nasproti Kitajski. Kitajska delegacija sodi, je rekel Cu En Laj, da je naloga konference posvetiti se sporazumu, ne pa nesoglasjem.

Cu En Laj je tudi rekel, da je Peking pripravljen normalizirati odnose z vsemi deželami, pri čemer je omenil posebej Japonsko, Siam in Filippine.

PO ŠESTIH MESECIH LONDONSKEGA SPORAZUMA O TRSTU

ŠE ZMERAJ NI UZAKONJEN NARODNOSTNI STATUT ZA TRST IN OKOLICO

Trst, 18. aprila. — Na svojem današnjem sestanku je izvršni odbor Slovenske gospodarsko-kulturne zveze sklenil poslati vladnemu komisarju Palamarju pismo, v katerem ga opozarja, da se določila narodnostnega statuta še niso začela izpolnjevati. Glavni odbor SGKZ razen tega z obžalovanjem ugotavlja, da vladni komisar še do danes ni od-

govoril na resolucijo, ki mu je bila poslana že 28. februarja in v kateri je bila postavljena zahteva po uzakonitvi določbe londonske spomenice in narodnostnega statuta. Pismo izvršnega odbora se zaključuje z zahtevo, da se končno izdajo ustrezni odloki. Znano je, da je Glavni svet SGKZ na svojem zasedanju konec februarja poslal vladnemu

komisarju obširno resolucijo, v kateri je zahteval, da se določila londonske spomenice in narodnostnega statuta objavijo v uradnem listu, kot je to že storila Jugoslavija. Nadalje je glavni svet zahteval še posebej takojšnje zakonske odloke, ki naj zagotovijo v narodnostnem statutu navedene pravice za Slovence, kot na primer zakonite pravice o stalni organizaciji slovenskih predstavnikov v razne javne ustanove, o pomoči iz javnih finančnih sredstev slovenskim kulturnim, športnim in drugim ustanovam in organizacijam. Čeprav je od podpisa londonskega sporazuma poteklo že več kot šest mesecev, doslej še niso začeli izpolnjevati nobene določbe narodnostnega statuta. Tržaški Slovenci so zaradi tega upravičeno v skrbeh, ker izjave raznih predstavnikov oblasti, ki pravijo, »da je londonski memorandum kos papirja, ki ga je treba vreči v smet«, prav gotovo ne morejo bodrilno vplivati na mirno sožitje in sodelovanje pripadnikov obeh tukajšnjih narodnosti.

Vremenska napoved

za sredo, 20. aprila. Hladno, v severni, vzhodni in srednji Sloveniji bo pretežno oblačno in od časa do časa rahle snežne padavine. V ostalih predelih sprva lepo vreme, v popoldanskem urah pa povečana oblačnost. Ponoči jasno in slaba, temperatura med -8 in -4, na Primorskem med -3 in +2, podnevi med 4 in 9 na Primorskem do 12 stopinj C. Zjutraj v nižinah rahla megla.

Odslej delo v odborih

Vprašanje azijske in afriške regionalne gospodarske organizacije

Bandung, 19. aprila (Tanjug). Tu je bil danes zaključen prvi del konference azijsko-afriških dežel. Delo konference se bo nadaljevalo v odborih.

Bandung, 19. apr. (Reuter). Odbora za gospodarsko in kulturno vprašanja, ki sta bila ustanovljena na bandunški konferenci, sta se danes sestala in razpravljala o proceduralnih in organizacijskih vprašanjih. Predstavniki predsedstva konference je izjavil, da razpravlja gospodarski odbor: 1. o sodelovanju in gospodarskem razvoju ter trgovini azijskih in afriških narodov 2. o uporabi atomske energije v civilnem namene in 3. o regionalni gospodarski organizaciji.

Dlaka v jajcu

(Od posebnega dopisnika »Borbe«)

Bandung, 19. aprila. Vzdušje med nekaterimi novinarji v Bandungu je čisto nasprotno tistemu na konferenci. Iz razgovorov z nekaterimi ameriškim novinarji smo dobili vtis, da jih ne zanima toliko tisto, kar veže afriško-azijske dežele, kakor tisto, kar jih loči. Zato ti novinarji pričakujejo dramatične, ostre politične spopade na konferenci in v iskanju teh spornih zadev med delegacijami često zabredejo v pretiravanja.

Včeraj so n. pr. nekateri izmed njih napravili pravo pravcato senzacijo iz majhnega nepomembnega proceduralnega spora med turško in indijsko delegacijo. Turški delegat je namreč predlagal, naj bi uradno poročali o včerajšnji tajni seji, na kateri so sklepani o dnevnem redu in proceduri. Indijski delegat je sodil, da to ni potrebno, ker je predsednik konference že formalno objavil vse točke dnevnega reda, pa tudi proceduro. Sio je torej za nepomembno proceduralno zadevo... Toda nekateri novinarji so razlagali to kot »začetek velikega političnega spopada«.

J. Smole

Izboljšanje na meji z Madžarsko

Beograd, 19. apr. (Tanjug). Jugoslovansko-madžarska komisija za raziskavanje in preprečevanje mejnih incidentov je imela peto redno zasedanje v Segedinu. Ugotovila je, da je bilo na meji doseženo izboljšanje. Razgovori v skladu s sporazumom, sklenjenim 28. avgusta 1953 v Baji, so minili v vzdušju vzajemnega razumevanja.

NOVA LETALSKA ZVEZA BEOGRAD-KAIRO

Včeraj popoldne je bila odprta prva medkontinentalna letalska linija Jugoslovanskega aerotransporta Beograd—Atene—Kairo. Jugoslovanski aerotransport bo začel 21. aprila redno obratovati tudi na progi Beograd—Carigrad—Beirut.

Konec stavke v londonskih tiskarnah

London, 19. apr. (AFP). — S sporazumom med lastniki časnikov in zainteresiranimi sindikati je bila danes zaključena stavka v londonskih tiskarnah, ki je trajala 28 dni. Londonski časniki bodo ponovno začeli izhajati v četrtek 21. april.

SOVJETSKI PREDLOG ZAHODNIM SILAM

Konferenca na Dunaju naj bi uredila avstrijsko vprašanje

Moskva, 19. apr. (AFP). Sovjetska zveza je v posebni notii avstrijski vladi in vladam zahodnih sil predlagala, naj bi bila na Dunaju konferenca zunanjih ministrov štirih velesil, na kateri bi ob sodelovanju avstrijskega predstavnika obravnavali in podpisali avstrijsko državno pogodbo. Sovjetska zveza predlaga, naj bi konferenco sklicali čimprej.

Noto je zunanji minister Molotov osebno izročil veleposlaniku ZDA in Velike Britanije ter odpravniku poslov francoškega veleposlaništv. V notii je sovjetska vlada seznanila zahodne velesile z vsebino sovjetsko-avstrijskih razgovorov v Moskvi. Delegaciji obeh dežel sta ugotovili, da so zdaj dane možnosti za sklenitev avstrijske državne pogodbe. To bo

pripomoglo k avstrijski neodvisnosti, hkrati pa prispevalo k utrditvi miru v Evropi.

Sovjetska vlada zato predlaga zahodnim velesilam, naj bi čimprej sklicali konferenco štirih. Na koncu note predlaga sovjetska vlada, naj bi bila ta konferenca na Dunaju.

Dunaj, 19. apr. (AFP). Predstavniki vlade je izjavil, da se je podpredsednik vlade Adolf Schörf razgovarjal z ameriškim veleposlanikom na Dunaju Thompsonom o sadovih sovjetsko-avstrijskih razgovorov. Vsebine tega razgovora niso objavili.

Na današnji seji vlade je kanceler Raab poročal o rezultatih moskovskih razgovorov. Vlada je sklenila, 27. aprila na skupni seji obeh domov parlamenta objaviti deklaracijo, v kateri bo pozvala

vlade štirih velesil, naj bi se nemudoma začeli pogajati o državni pogodbi.

London, 19. aprila. (Tanjug). Predsednik vlade Eden je danes v Spodnjem domu poudaril, da je britanska vlada pripravljena pogajati se s SZ takoj po ratifikaciji pariških sporazumov. Zdej veliko bolje kaže, da bi bil izid konference štirih pozitiven. Glede razgovorov najvišjih predstavnikov o omiljenju mednarodne napetosti, je rekel: »O metodah in proceduri razpravljamo z vlado Francije, ZDA, Zahodne Nemčije in drugih zainteresiranih držav. Storili bomo vse, da bi omogočili nadaljnja posvetovanja.« Pripomnil je, da je zdaj moč z večjim zaupanjem presojati možnost, da bi bili razgovori s SZ plodni.

PRED III. KONGRESOM ZVEZE BORCEV

Skrb za otroke padlih borcev ena izmed uspešno izpolnjenih nalog Zveze borcev

Na III. kongresu Zveze borcev NOB, ki bo 27. in 28. aprila v Ljubljani, bo sodelovalo okrog 800 delegatov. Referat o nalogah organizacij Zveze borcev bo podal predsednik Centralnega odbora Aleksandar Ranković, medtem ko so poročilo o delu Zveze med II. in III. kongresom delegatom že poslali. Predvidevajo, da bo kongres delal po komisijah. Bržkone jih bodo ustanovili pet; za otroke padlih borcev; za označitev zgodovinskih krajev, ureditev grobov padlih borcev in nekatera druga vprašanja; za izvenarmadno vojaško vzgojo; za stike in sodelovanje s Svetovno federacijo bivših borcev in za statut organizacije.

Na kongresu so povabili predstavnike invalidske organizacije, kakor tudi predstavnike državnih organov, ustanov in družbenih organizacij, ki se ukvarjajo z vprašanji zaščite otrok in s katerimi Zveza borcev sodeluje.

Kongresu bo prisostvoval častni predsednik Svetovne federacije bivših borcev Vincent Auriol ter generalni tajnik Federacije Curtis Campaigne.

V poročilu, ki so ga poslali delegatom, je ugotovljeno, da je Zveza borcev zelo uspešno izpolnjevala svoje naloge. Posebno skrb so posvetili otrokom padlih borcev in žrtev fašističnega terorja. Takšnih otrok je, kot kaže evidenca Centralnega odbora, nad 118.000. Iz sklada za šolanje otrok padlih borcev je dal CO 1953/54 okrog 36,5 milijonov din za 1420 otrok-stipendistov, 1954/55 pa nad 35 milijonov din za 1172 stipendistov. Centralni odbor Zveze vojaških vojnih invalidov je dal iz svojih sredstev nad 100 milj. din za štipendije otrokom družinskih invalidov. Značajna sredstva za šolanje otrok padlih borcev so dale tudi republiške organizacije ZB, gospodarske in družbene organizacije. Tako so ljudski odbori v Sloveniji dali v letošnjem šolskem letu 5526 štipendij v znesku okrog 162 milj. din, v Srbiji se na ta način šola 6700 otrok, na Hrvaškem 7513 otrok prejelima štipendije v vrednosti 104 milj. din, Bosna in Hercegovina pa je dala za štipendije 166 milijonov din.

Otroke padlih borcev so pošiljali tudi v uk. Samo lani so v BiH zaposlili v obrtnih delavnicah 1731, na Hrvaškem pa 2149 otrok. Razen tega so za starejše otroke odprli posebne centre za šolanja ali učenje obrti. V Sloveniji so za šolanje takšnih otrok ustanovili dopolnilne šole, v BiH pa posebne dvoletne oddelke, v katerih je leta 1954 okrog 2500 otrok padlih borcev po posebnem učnem načrtu zaključilo šolanje.

Mnogo otrok padlih borcev in žrtev fašističnega terorja — blizu 19.000 — je po domovih, internatih in posebnih centrih za dopolnilno šolanje. Vsi otroci padlih borcev, ki obiskujejo šole, a so potrebni okrevanja, gredo poleti v otroške kolonije in počitniške domove. Samo v Srbiji vsako leto brezplačno letuje na morju in v drugih klimatskih krajih nad 4000 otrok padlih borcev. V Sloveniji je lani letovalo nad 6000 otrok. Nekaj otrok je bilo na počitnicah v tujini, ZB pa je poskrbela za letovanje tistih otrok v naši deželi, za katere skrbi Svetovna federacija bivših borcev.

Organizacije ZB so tudi skrbele, da so otroci dobili varuhe. Le-ti so izvečine skrbeli kakor starši za otroke. To velja zlasti za delavske družine in družine bivših borcev. Toda niso vsi ljudski odbori dobro organizirali skrbstvene službe in tako se dogaja, da nekateri varuhi ne skrbijo za otroke in njihovo imovino; ne pošiljajo jih v šole, temveč jih uporabljajo za razna dela. V

BiH je od leta 1951 do 1953 samo 23 % varuhov obvestilo skrbniške organe o stanju in uporabi premoženja otrok pod skrbništvom in o njihovem šolanju. Podobno je tudi v drugih republikah.

Poseben del poročila je posvečen delu organizacij ZB na izvenarmadni vojaški vzgoji. V zvezi s tem so zlasti sodelovali z organizacijami TVD »Partizani«, Planinsko in Strelsko zvezo, organizacijami Ljudske tehnike, Protifašistiške zaštite, Rdečim križem in drugimi.

Organizacije ZB so v zadnjih dveh letih uredile 810 pokopališč, okrog 15.000 posameznih grobov, prenesle nad 20.000 posmrtnih ostanke in zgradile 316 spominskih grobnic. Storjeni so bili tudi ukrepi za ureditev grobov padlih borcev na Sutjeski, v Jasenovcu in na sremski fronti. Postavljenih je bilo nad 1300 spomenikov, 3521 spominskih plošč, napravili pa so tudi program o ureditvi nekaterih krajev, pomembnih za razvoj NOB. Tako bodo preuredili v muzej hišo v Stolichah, v kateri je bilo l. 1941 posvetovanje Vrhovnega štaba. V Titovem Uziču bodo odprli muzej »Vstaja jugoslovanskih narodov v letu 1941«, postavili pa tudi spomenik predsedniku Titu v spomin na njegovo bivanje v tem mestu. V Bosanskem Petrovcu bodo obnovili dve hiši, v katerih je bil nastanjen Vrhovni štab in tovariši Tito, v Drvaru pa bodo rekonstruirali barako v Titovi pečini in zgradili muzej, posvečen desantu. Preuredili bodo tudi hiše v Bihacu, kjer je bilo prvo zasедanje AVNOJ, in poslopje v Jajcu, kjer je bilo II. zasédanje AVNOJ. Tu bodo postavili tudi spomenik, ki bo simbolično prikazoval ustvarjanje države in zmago ideje bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov. V Beogradu bodo postavili dva spomenika — partizanu in ljudski mladini Jugoslavije. Tudi v drugih krajih bodo postavili spomenike in odkrili spominske plošče.

Del poročila je posvečen dejavnosti Zveze borcev in Zveze invalidov Jugoslavije v delu Svetovne federacije bivših borcev. Predstavniki teh organizacij so na sestankih Mednarodne organizacije borcev aktivno sodelovali pri določevanju politične smeri federacije s tem, da so zagovarjali svoja mnenja in predložili več resolucij. Centralni odbor sodi, da je sodelovanje naših organizacij v Svetovni federaciji koristno in da prispeva k medsebojnemu sodelovanju bivših borcev in žrtev vojne.

(Tanjuž)

Vincent Auriol

Častni predsednik Svetovne federacije bivših borcev in bivši predsednik francoske republike g. Vincent Auriol, katerega je podpredsednik Zveznega izvršnega sveta in predsednik Centralnega odbora Zveze borcev Aleksandar Ranković povabil, naj prisostvoje III. kongresu te organizacije borcev, se bo mudil v naši državi okrog sedem dni. Po dveh dneh bivanja v Ljubljani, kjer bo prisostvoval kongresu in si ogledal nekatera kraja in podjetja v Sloveniji, bo g. Auriol odpotoval v Beograd, da bi prisostvoval proslavi 1.

maja. V Beogradu bo obiskal nekatera podjetja, Center za rehabilitacijo invalidov in nekatere kulturne ustanove. Priznajejo, da ga bo sprejel predsednik republike. Zatem bo visoki gost obiskal tudi Mostar in Dubrovnik.

Vincent Auriol se je rodil 1884. v družini vaškega peka. Pravne študije je zaključil v Toulouseu in že kot študent stopil v socialistično stranko. Za poslanca je bil prvič izvoljen 1914. kot socialistični kandidat za okraj Murat in odtlej je nenehno užival zaupanje svojih volivcev. Imel je važne funkcije v socialistični stranki in v parlamentu.

Vlada v Vichyju je Auriola aretirala že septembra 1940. Od 1942. je živel ilegalno in aktivno sodeloval v odporu s tiskom in gibanju. Po osvoboditvi je bil minister v prvi povojni francoski vladi, zatem je bil izvoljen za predsednika prve in druge ustavodajne skupščine, 1947. pa za predsednika francoske republike.

Predsednik Tito z narodnimi heroji LR Srbije in LR Makedonije, ko jim je predvčerašnjim izročil odlikovanja v Belem dvoru

Pravila gospodarskih združenj in organizacij

Odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev Zvezne ljudske skupščine bo imel 21. aprila sejo, na kateri bo obravnaval osnutke pravnih nekaterih gospodarskih združenj in organizacij ter osnutek statuta Zvezne gradbene zbornice.

Moma Marković odpotuje v Mehiko

Predsednik odbora za socialno politiko in ljudsko zdravje Zveznega izvršnega sveta Moma Marković je določen za vodjo delegacije, ki bo te dni odpotovala v Mehiko na zasédanje Svetovne zdravstvene organizacije. Na zasédanju bodo obravnavali vprašanja s področja ljudskega zdravja, predvsem pa mirnodobno uporabo atomske energije.

NAJVIŠJE PRODAJNE CENE za določene vrste reprodukcijskega materiala

Z odlokom Zveznega izvršnega sveta so predpisane najvišje prodajne cene za mehki les, volno, konoplje, celulozo, cement in premog

Med ukrepi za stabilizacijo cen na našem trgu je zlasti pomemben najnovejši odlok Zveznega izvršnega sveta, s katerim so predpisane najvišje prodajne cene za vrsto proizvodov. Gre za proizvode, ki so važni kot reprodukcijski material v industriji in gradbeništvu in katerih cena vpliva tudi na cene mnogih drugih proizvodov.

Tako so s tem odlokom predpisane najvišje prodajne cene za posamezne sortimente žaganega lesa smreke in jelke. Te cene so določene na temelju povprečne cene 21.000 din za kubični meter. Predpisana najvišja cena se giblje za čiste in polčiste deske in plohe glede na dimenzije od 31.000 do 35.000 din, za deske in plohe, kakovosti A od 23.000 do 26.500 din, za deske in plohe kakovosti B od 21.000 do 24.000 din, za kratke deske od 17.000 do 25.500 din, za odrezke 10.500 din itd. Prav tako so predpisane najvišje cene za letve, morale, tramove in madrjerje. Cene za specialne dimenzije so lahko do 20 % višje od cen za standardne sortimente najbližjih dimenzij in ustreznih kakovosti, kar pa velja le za dobave železniškim delavnicam, vojaški industriji, ladjedelnicam in strojni industriji. Pristojni organ za cene pa lahko izjemoma dovoli prodajne cene, ki so do 5 % višje od predpisanih.

Odlok sicer ne predpisuje tudi najvišjih cen za hlodovino, zato

OLO KRANJ JE SPREJEL DRUŽBENI PLAN ZA LETO 1955

Lani preobsežne, letos minimalne investicije

Kranj, 19. aprila. — Na včerašnji skupni seji obeh zborov je OLO Kranj razpravljal in sklepal o predlogu okrajnega družbenega plana in proračuna za letošnje leto. Načelna razprava se je zakusala okrog ekonomskih ukrepov za izpolnitev plana. Bila je zanimiva, ker so se odborniki postavili na različna stališča glede nekaterih načelnih vprašanj gospodarske politike v okraju.

Lanska investicijska dejavnost je tudi v kranjskem okraju (podobno kot še marsikje) šla preveč v širino. Gospodarske investicije so znašale 1 milijardo 233 milijonov din, negospodarske pa 591 milijonov. V zvezi s splošnimi prizadevanji za konsolidacijo gospodarstva in standarda so letošnje investicije zelo skržene. Zato je v kranjskem okraju zmanjšalo sredstev za dokončanje nekaterih nujnih investicij.

»Tiskarstva« potrebuje sredstva za

ureditev kotlarne, dovršitev del v oplemenjevalnici in za plačilo strojev, ki jih je že nabavila iz inozemstva. S pomočjo teh investicij bi tovarna lahko izdelala letno 2.300.000 m tkanin več, dosegla bi boljše kvaliteto in povečala izvoz.

Tovarna gumijevih izdelkov »Sava« bi rada uredila obrat na Gaštelju, s čimer bi se povečala vrednost letne proizvodnje za kakih 300 milijonov dinarjev. Puškarna pa nujno potrebuje nekatere stroje, da bi lahko serijsko začela izdelovati puške.

Toda ta tri kranjska podjetja nimajo dovolj lastnih sredstev za te investicije. Primanjkljaj 158 milijonov din naj bi kril okraj. To pa pomeni za okraj hudo breme, ker ima letos na razpolago minimalna investicijska sredstva, saj znaša sklad za kreditiranje gospodarskih investicij komaj 60.673.000 din. Po sodbi predlagatelja predloga okrajnega družbenega plana in proračuna pa bi opustitev investicij v navedenih podjetjih povzročila hudo gospodarsko škodo, zato so ta sredstva skušali poiskati iz drugih virov.

V kreditni sklad za gospodarske investicije so predlagatelj družbenega plana in proračuna določili predvsem zvezni del dobička obrtnih podjetij. Prihodnje leto bi ta sposojena sredstva spet vrnil običain v investicijske sklade za razvoj obrti. S tem pa je predlog družbenega plana prišel, kot so začeli pripomniti predstavniki nekaterih mestnih občin, navzkriž s smernicami zveznega družbenega plana, ki določajo ta sredstva namensko za razvoj obrti.

Predlagatelj okrajnega plana je težavna situacija prisilila k temu, da so določili LOMO Kranj, kako naj koristi nekatera sredstva. Tako naj bi LOMO iz svojega kreditnega sklada za obrt posodil »Savi« 40 milijonov dinarjev za investicije. LOMO pa je odgovoril, da »Sava« sicer res nujno potrebuje ta kredit, vendar mu ga LOMO ne bi mogel dati, ker bi bilo takšno posojilo v navzkrižju s predpisi in ker so vsa sredstva tega sklada namensko vezana z nujnimi potrebami obrtnih podjetij. LOMO je predlagal, naj OLO odpravi protislovja med smernicami in instrumenti v predlogu svojega družbenega plana in jih vskladi z določili zveznega in republiškega družbenega plana. Tovarni »Sava« naj bi po predlogu LOMO Kranj preskrbel kredit iz sredstev, ki pripadajo po predlogu pla-

na Okrajnemu ljudskemu odboru. V ta namen naj bi znižali okrajni sklad za pospeševanje kmetijstva, iz okrajnega gozdnega sklada naj bi določili nekaj sredstev za posojilo »Savi«, razen tega pa naj bi v ta namen odzveli nekaj sredstev, ki so rezervirana za gradnjo upravnega poslopja bodočega skupnega gorenjskega okraja.

V razpravi na ponedeljkovi seji je tov. Cene Beznik v imenu LOMO še obširneje utemeljil ta predlog in prikazal potrebo po nekaterih nujnih investicijah v mestu Kranju (solski prostori, stanovanja, vodovod, klančnica), ki bi morale v precejšnji meri odgosti, če bi uveljavili predlog okrajnega družbenega plana. Poudaril je, da so nekatera določila v predlogu plana nezakonita in da z njimi OLO posega v pravice LOMO.

Predsednik LOMO Kranj Vinko Hafner je nato govoril o tem, da je komunalna ureditev Kranja (stanovanja, šole itd.) že zdaj pomanjkljiva in v očitnem nesorazmerju z obsegom proizvodnje v mestu. Nadalje govoril je o potrebi brez vzponne investicije v industrijo brez vzponne rednih komunalnih investicij bi to nasprotje še povečalo. Takšna utemeljitev pripomb LOMO pa kaže, kot so ugotavljali nekateri diskutanti, da tudi LOMO ne bi uporabil sredstev iz obrti za pospeševanje obrti.

Nekateri drugi odborniki so tudi sodili, da sredstev, namenjenih za pospeševanje obrti, ne bi smeli uporabiti kot investicijski kredit v industriji. Izražena je bila misel, da takšno ravnanje negativno vpliva na gospodarski razvoj podeželskih občin, ker se sredstva investirajo preveč le v okrajnem središču. Posamezniki so pripomnili, da predlog okrajnega družbenega plana ne upošteva dovolj sprememb v naši splošni gospodarski politiki (krepitve obrti itd.), vendar so hkrati nekateri pripomnili, da ne poznajo drugega načina izhoda, ker je kredit navedenim podjetjem nujno potreben.

Nekaj diskutantov je odločno zavrnilo predlog LOMO Kranj, naj bi nujno potrebna sredstva za kreditiranje industriji vzel iz sklada za pospeševanje kmetijstva in gozdarstva. Poudarjali so, da je kmetijstvo v državnem obsegu ključnega pomena, čeprav ima v okviru kranjskega okraja (kjer se z njim preživlja 21% prebivalstva) podrejeno vlogo, ter mu zato ni moč odvzemati sredstev za razvoj.

Predsednik OLO Miran Košmelj je poudaril, da so letos pristavljeni odločitvi se drugim investicijam v korist kredita, ki naj asanira navedena podjetja. Tako narekuje nastali položaj, ker bi sicer nastala občutna gospodarska škoda. Prihodnje leto bodo sredstva vrnil v občinske investicijske sklade za razvoj teh podjetij. Košmelj je dalje dejal, da bi v prihodnje sploh bilo potrebno skoncitrirati sredstva za najvažnejše objekte ne glede na to, v katerem kraju so. Tako bi objekte lahko mnogo hitreje zgradili in jih nazročili njihovu namenu. V nazročitvenem primeru, ko se vsak pospešuje le za investicije v svojem volinim področju, se širi investicijska fronta, objekti pa ostanejo nedograjeni. V daljši razpravi je Miran Košmelj nato zavrnil nekatero drugo pripombe k predlogu plana, češ da ne upoštevajo pravilno nastale situacije.

V razpravi na tej seji se je v bistvu pokazalo pravzaprav navzkrižje med posledicami starega sistema, ki so boleče, in prizadevanji, ki si kréjijo pot h konsolidaciji gospodarstva.

OLO je nato z večino glasov sklenil, naj se del dobička obrtnih podjetij, ki ustreza zveznemu davku, porabi za industrijske investicije ter predlaga republikanski izvršni demu svetu, naj v ta namen odobri letošnje leto iz gozdnega sklada. Na tudi posojilo iz gozdnega sklada družbenega plana in proračuna sprejel.

M. Z.

DNEVNA KRONIKA

Norveška gospodarska delegacija v Jablanici

Na potovanju po naši državi je prispela norveška gospodarska delegacija včeraj v Jablanico. V BiH se mudijo dva dni. Norvežani so dve uri ogledovali te največje jugoslovanske hidroenergetske naprave, potem pa jih je kolektiv jablaniške hidroelektrarne povabil na kosilo.

Predstavniki tujih sindikalnih organizacij na kongresu naših sindikatov

Kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije, ki se bo začel 5. maja v Sarajevu, se bo udeležilo tudi več sindikalnih delegacij iz tujine. Prijavljeni so že predstavniki Splošne federacije dela Belgije, Zveze sindikatov Švice, Zveze sindikatov Finske, Zveze

sindikatov Zah. Nemčije, Trade unionov Škotske in Burme, Generalne federacije židovskih delavcev Histadrut, Splošne zveze tuniških delavcev in Mednarodnega urada dela. V začetku pomladi in poleti pa bo več naših sindikalnih funkcionarjev obiskalo sindikalna središča v Evropi. Predstavniki naših sindikalnih zvez se bodo udeležili tudi treh sindikalnih kongresov, in sicer Belgije, Zah. Nemčije in Holandske.

Vpliv vremena na pomladno setev v Vojvodini

Pomladna setev v Vojvodini se je zaradi neugodnega vremena zakasnila za mesec dni. Ječmen in oves so posejali kmetje samo na 60 do 70 % predvidenih površin. Zaradi premoke, zemlje bodo najbrž spremenili načrt po-

mladne setve. Ponekod bodo namesto ranih kultur posejali koruso. Kmetijske zadruge in privatni kmetje se zelo zanimajo za setev hibridne koruske.

Boljše vreme nam obetajo

Iznad skandinavskih in baltičkih dežel je pritisnil 13. aprila mrzel zrak, ki nam je prinesel tudi nekaj snega. Snežilo je v Vojvodini, Bosni, Hrvaški in Sloveniji. Ozračje se je močno ohladilo in v Sloveniji, Hrvaški, Bosni, Srbiji in Vojvodini je bila že več dni zjutraj huda slana. V ponedeljek zjutraj je bilo v Ljubljani in Celju —5 stopinj, v Tuzli —3, Zagrebu, Nišu, Cupriji in Vojvodini pa —2 stopinj C. Vremensolovci pa nam obetajo že danes boljše vreme in pravijo, da bo od četrta in petka dalje v naši državi lepo vreme.

JAPONCI NA BANDUNSKI KONFERENCI

Izven precepa velikih sil

OD STALNEGA DOPISNIKA »BORBE«

Sedanji mednarodni položaj Japonske je izredno kočljivo predosem zato, ker je močno odvisna od sklepov drugih dežel. Teh sklepov Japonska ne more kontrolirati in tudi ne dosti vplivati nanje. Gospodarsko je Japonska osamljena. Številno njenega prebivalstva hitro narašča, japonski otoki pa so že zdaj preobremenjeni. Zato je Japonska tembolj odvisna od gospodarskih sklepov tujih dežel. Sedenja pa je odvisna tudi od vojaških sklepov.

Cep rav se zadnje mesece odkar je na krmilu Hatojamova vlada, japonska zunanja politika čedalje bolj postavlja na lastne noge, kar vzbuja zaskrbljenost med tistimi krogi na Zahodu, ki neradi vidijo sleherni tujo težnjo po samostojnosti, so cilji te politike še daleč od uresničenja. Japonska v sedanjem trenutku nima niti stotinke vloge, ki si jo je namerala. V Vzhodni in Južnoazijski Aziji nima tiste vloge, ki ji po številu prebivalcev in gospodarski zmogljivosti nedvomno gre. Po porazu v drugi svetovni vojni in okupaciji ter pod vplivom »hladne« zlasti pa »vroče vojne« na Koreji je Japonska še nedavno nastopala tako, kakor da pripada zahodni poluti. To je sedaj vplivalo na njene stike z bližnjimi in daljnimi azijskimi sosedi.

Kar pomeni v takšnih razmerah za Japonsko azijsko-afriška konferenca, bi lahko imenovali »mano izpod neba« ali vsaj izredno ugodno priložnost, da stori z navzočnostjo za zeleno mizo v Bandungu še en velik korak na poti k ureditvi stikov z ostalimi na tej konferenci zastopanimi deželami. Japonci so se napotili v Bandung z upanjem in opreznostjo. Značilno je, da je japonska delegacija edina, ki je ne vodi predsednik vlade, ne zunanji minister, temveč predsednik sveta za gospodarsko stabilizacijo Takasaki. Japonci so sklenili, da delegacije ne bo vodil Sigemicu, kajti če bi se on udeležil konference, bi morala Japonska hočeš-nočeš sodelovati tudi v političnih vprašanjih. Zato vodi nji-

vojaškega pritiska najbolj odvisna. To, da se udeležujejo konference v Bandungu izključno azijske in afriške dežele in da prvokrat v zgodovini na takšni konferenci niso zastopane ne ZDA ne evropske dežele, ki imajo kolonije, pomeni znatno pomoč na poročam Japonske, da bi se otresla odvisnosti od tujih načrtov, sklepov in akcij.

Japonska se lahko zdaj prvokrat po vojni sporazumeva z 28 azijskimi in afriškimi deželami. Vse te dežele si kakor Japonska prizadevajo odpraviti »hladno vojno«, politične bloke in ostale elemente, ki zavirajo njihovo dejavnost. Japonska je na podlagi bridkih izkušenj spoznala, da je solidarnost in sodelovanje enakopravnih azijskih narodov najvišje, če ne že edino poročstvo za njeno lastno samostojnost in obstoj.

K. Timotijević

NEGOTOVOST V BONNU

Sovjetska pobuda za rešitev avstrijskega vprašanja jo je le še stopnjevala

(OD STALNEGA DOPISNIKA »BORBE«)

Bonn, 19. apr. Današnja sovjetska nota zahodnim državam, v kateri predlaga SZ, sočeč po agencijskih vesteh, sklicanje konference štirih o avstrijski pogodbi, Bonna ni presenetila, pač pa je prillila nekaj kapljic razburjenja v že tako nervozno bonnsko vzdušje. Ta nervoza je posledica negotovosti glede koncepcij o zahodnoevropski zvezi, ali bolje rečeno negotovosti, kdaj in kako si bodo nemške divizije nataknille čelado na glavo.

V Bonnu pričakujejo, da se bo kancler Adenauer sestel s tremi zahodnimi ministri 1. maja, torej nekaj dni pred sejo Atlantskega pakta, ki naj bi se je prvokrat udeležil nemški delegat kot enakopraven član. Pred tem sestankom, na katerem bi štirje ministri proučili priprave na konferenco z Moskvo, bi bili razgovori Adenauerja s francoskim ministrom Pinayem.

Uradni krogi v Bonnu menijo, da bi bilo treba najprej na »mali konferenci štirih«, to se pravi predstavnikov zahodnih držav in Nemčije, razčistiti notranja trenja glede prave konference štirih. Tu namreč zdaj menijo, da Pariz pospešuje sestaneke z Molotovom ne glede na to, ali bodo dotlej pariške pogodbe uveljavljene ali ne. Opozarjajo celo na to, da so v Franciji dokaj močne politične sile, ki si prizadevajo, da bi prav pred konferenco štirih položile nemške divizije, dokler so še na papirju, med stare akte. Washingtonska in bonnska koncepcija docela nasprotujeta temu gledišču. V pariških pogodbah vidita šele možnost, da bi kupili vozni listek za konferenco štirih.

Včeraj je vladni predstavnik v Bonnu izjavil v odgovor na čedalje številnejše sile v Nemčiji, ki so pripravljene zamenjati oborožitev za združitev, da nemška vojska ni sama sebi cilj, da se je rodila v določenem položaju. To bi pomenilo, da bi sprememba položaja lahko vplivala tudi na vojsko. To izjavo so nekateri časnikarji razlagali kot bodrilno znamenje, da kanclerjeva toga politika, ki sili na uveljavljanje pariških pogodb po vsej sili, vendarle zna delati ovinke.

Kako se bodo razvijale stvari v prihodnje, seveda ni odvisno od Bonna, marveč predvsem od štirih okupacijskih držav in od

Pred zaključkom pogajanj za tuniško avtonomijo

Pariz, 19. apr. (AFP). Francoska in tuniška delegacija, ki naj bi pripravili besedilo francosko-tuniškega sporazuma, sta se sinoči sestali. Sodelovali so predsednik vlade Edgar Faure, predsednik tuniške vlade Tahar ben Amar, minister za tuniška in maroška vprašanja Pierre July ter tuniški ministri in strokovnjaki. Delegati se vs novič sestali danes popoldne. Vprašanje južnega tuniškega ozemlja pa terja še nekaj razprav.

Predstavniki Francije in Tunisa bodo imeli jutri zadnjo delovno sejo, ki ji bo predsedoval predsednik francoske vlade Edgar Faure. Predsednik tuniške vlade Tahar Ben Amar je potrdil, da se bodo jutri razgovori nadaljevali in izjavil, da je optimist v pogledu uspešnega zaključka razgovorov. Predsednik francoske vlade je danes popoldne konferiral s predsednikom tuniške vlade.

- Z VSEH STRANI SVETA -

ZDA
POZIV EISENHOWERJU
Washington, 19. apr. (AFP). 47 ameriških osebnosti je davi poslalo predsedniku Eisenhowerju brošuro, v njej zahtevajo, naj »stokoj« ukrene vse potrebno, da bi se ZDA in ves svet ognili sedanjim vojni nevarnosti v Formoski ožini. Brošuro so med drugim podpisali vdova nekdanjega predsednika Roosevelta, socialistični prvak Norman Thomas, radikalni komentator Elmer Davis, profesor teološke protestantske fakultete dr. Nieburg ter nekdanji svetovalec v State Departmentu Benjamin Coken.

STAVKA ELEKTRIČARJEV V NEW YORKU
New York, 19. apr. (AFP). 9000 električarjev neke družbe na Long Islandu je sinoči začelo stavkati. Delavci zahtevajo novo pogodbo in zvišanje mezd za 18% na uro.

KLJUB MEDNARODNIM OPAZOVALNICAM
Gaza, 19. apr. (Reuter). Egipčsko protiletalsko topništvo je včeraj streljalo na izraelska letala, ki so letela nad Gaza in Rafahom. Neka izraelska

patrulja pa je streljala prek razmejnih arto. Do teh incidentov je prišlo približno 48 ur po upostavitvi opazovalne komisije OZN za nadzorstvo nad premirjem ob razmejitveni črti.

TUNIZIJA
NEENOTNOST DELAVSKIH ORGANIZACIJ
Tunis, 19. apr. (AFP). Stavka pod vodstvom generalne unije tuniških delavcev, ki naj bi zajela mesto Tunis in okolice, se je začela opolnoči. Tuniski odsek sindikatov »Force Ouvrière« je nastopil proti tej stavki, enako tudi federacija prosvetnih delavcev, policijske osebje in sindikalni center Generale unije tuniških delavcev.

VELIKA BRITANIJA
MOUNTBATTEN PRVI LORD ADMIRALITETE
London, 19. aprila (Tanjug). Admiral Mountbatten je danes uradno prevzel dolžnost prvega lorda admiralitete in vodje štaba britanskih pomorskih sil. Prej je bil admiral pomorskih sil na Sredozemlju.

ALI BODO STAVKALI NA ŽELEZNICAH
London, 19. apr. (AFP). Državna komisija za britanski promet je za-

TRST VČERAJ MRTVO MESTO

S 15.000 malimi trgovci in obrtniki se je solidariziralo tudi delavstvo — Stavka je ohromila vse poslovno življenje, delo v tovarnah in delavnicah ter ves promet

(Od našega sodelavca)

Trst, 19. apr. 13.000 trgovcev, obrtnikov in malih industrijev je danes ob 12.30 zaprlo svoje lokale in delavnice. Zapora traja do danes opolnoči. V stavki so sodelovali vsi obrtniki, trgovci na drobno, mali in srednji industrijski obrati, peki, mesarji itd. ter krošnjari. Lastniki javnih lokalov in trafik, ki so podvrženi policijski kontroli, so imeli lokale sicer odprte, vendar iz solidarnosti nocoj niso prižgali reklamnih napisov in drugih luči. Trst je bil nocoj deloma zatemnjen.

Zjutraj je župan Bartoli še enkrat skušal prepričati predstavnik koordinacijskega odbora, ki je organiziral stavko, da se odrečejo protestni akciji. Toda odbor je vztrajal pri naslednjih zahtevah:

1. takojšnje davčne olajšave,
2. takojšnja izpolnitev ukrepov, ki jih je vlada sprejela lani v novembru v korist Trsta;
3. posebni ukrepi za zaposlitev ljudi in okrepitev proizvodnje;
4. ta-

kojšnji krediti trgovcem. Zahteval je tudi ustanovitev integralne proste cone, furlansko-tržaško avtonomijo, obnovo nekdanjih pomorskih zvez ter posebne olajšave, da bo mogoče znižati pristajniške stroške in železniške tarife.

Hkrati se je danes popoldne začela tudi splošna stavka vseh tržaških delavcev iz solidarnosti z malimi in srednjimi podjetniki. Stavko je organizirala Delavska zveza, medtem ko se ji Delavska zbornica ni pridružila. Kljub temu pa je stavka v vseh večjih tržaških tovarnah in ladjedelnicah uspeša. Udeležilo se je je okoli 90% vseh delavcev.

Vsekakor zapora in splošna stavka tudi dokazujeta, da so Tržičani trdno odločeni, nadaljevati borbo proti brezbriznosti

oblasti za pereča gospodarska vprašanja in da je ne bodo opustili, dokler ne bodo začeli izpolnjevati ukrepov za dejanski dvig gospodarstva iz sedanje krize.

Nocoj je koordinacijski odbor izdal proglas, v katerem ugotavlja, da je zapora stoodstotno uspeša.

Umik s Kemoja in Macuja vedno bolj pereč

London, 19. apr. (AFP). »Manchester Guardian« se nadeja, da se bo predsednik ZDA Eisenhower naglo odločil za izpraznitev otokov Kemoj in Macu. Časnik piše, da bo prepozno misliti na evakuacijo, ko bodo kitajska letališča ob obali dograjena. »Ko bodo lahko Kitajci sami nadzirali zračni prostor nad temi otoki, pripominja časnik, »bo umik sila nevarna operacija. Ako bodo ameriške letalske sile skušale varovati to operacijo, kot so storile ob izpraznitvi Tačenskega otočja, se bodo lahko zaplete v letalske spopade nad celino.« Ker pa je smoter predsednika Eisenhowerja ogniti se vojni, bi se moral spomniti, da ni mnogo časa za evakuacijo otokov.

Oborožitev Japonske

Zmanjšali bodo izdatke za ameriško okupacijsko vojsko, zato pa sami skrbeli za svoje oborožene sile

Tokio, 19. apr. (AP). V skupnem ameriško-japonskem komunicanju, ki so ga danes objavili, je rečeno, da je japonska vlada privolila v oborožitev dežele in bo zanjo skrčela z lastnimi sredstvi. V zamenjavo za to bo Japonska imela manjši delež v stroških za vzdrževanje ameriških čet na Japonskem.

Sporazum, dosežen po dolgotrajnih pogajanjih, določa: 1. Japonska bo porabila 15% več za svojo novo vojsko, mornarico in letalstvo, 2. ZDA privolijo v zmanjšanje deleža pri vzdrževanju ameriških čet na Japonskem. (To zmanjšanje skorocela ustreza povečanju japonskih stroškov za oborožene sile. ZDA namreč zdaj dejansko krijejo vse stroške za japonsko vojsko). 3. Japonska je privolila, da bo v prihodnjih letih še nadalje povečala svoje izdatke za oborožene sile.

Ta sporazum mora sprejeti še parlament. Kaže, da bo naletel na

ostro kritiko socialistov, ki oborožitvi nasprotujejo.

Japonsko-sovjetska pogajanja

Tokio, 19. apr. (AP) Japonsko zunanje ministrstvo proučuje danes novo sovjetsko noto o pripravljanih pogajanjih za sklenitev mirovne pogodbe. Predstavnik ministrstva je rekel, da vsebine note ne bodo objavili, dokler japonska vlada ne bo zavzela svojega stališča nasproti predlogom v noti.

V poučenih krogih zatrjujejo, da je S^o ponovno odklonila, da bi bila pogajanja v New Yorku.

Popoldne pa se je izvedelo, da je japonska vlada načelno sprejela sovjetski predlog, naj bi bila sovjetsko-japonska pogajanja o obnovi diplomatskih odnosov v kakem »neutrlnem« kraju. V omenjenih krogih sodijo, da se bosta ob deželi sporazumeli, da bi bila pogajanja v Zenevi ali v Parizu.

Amerika in Francija naktirata o južnovietnamskih notranjepolitičnih zadevah

Washington, 19. apr. (AFP). Diplomatski razgovori med ZDA in Francijo o položaju v Južnem Vietnamu se nadaljujejo. Še vedno so v prvi fazi proučevanja raznih procedur za ureditev sedanje krize. Kaže pa, da se ZDA in Francija strinjajo, da »ora« v sedanjem položaju Južni Vietnam sam sprožiti predloge glede stabilizacije političnega položaja v deželi. Sodijo, da bi bilo najbolje, če bi Din Diem sam razširil svojo vlado.

Francoski veleposlanik v Washingtonu Couve de Murville se je sestel z ameriškim zunanjim ministrom Dullesom in z njim obravnaval zaostren položaj v Južnem Vietnamu. Francoski veleposlanik je želel zvedeti, kako Dulles presoja položaj v tej deželi, in dognati, ali se skladata francoska in ameriška politika o tem problemu.

Ameriško zunanje ministrstvo je objavilo, da so poklicali posebnega ameriškega predstavnika v Južnem Vietnamu generala Collinsa v Washington na posvetovanje.

Saigon, 19. apr. (AFP). Danes so v Saigonu izbruhnili hudi inci-

Delegacija naših sindikatov na poti v Peking

Beograd, 19. apr. (Tanjug). Na povabilo kitajske federacije sindikatov je danes odpotovala iz Beograda na Kitajsko delegacija Zveze sindikatov Jugoslavije, ki bo prisostvovala prvomajski proslavi v Pekingu. V delegaciji so član predsedstva Centralnega sveta ZSJ in predsednik Republiškega sveta sindikatov Srbije Dragi Stamenković, direktor »Borbe« Vlado Begović in funkcionar sindikata kemikov iz Zagreba Alfred Jäger. Po prvomajski proslavi se bo mudila delegacija nekaj časa na Kitajskem, da bi se seznanila z ondnotnimi razmerami. Na poti domov bo obiskala tudi Zvezo sindikatov Burme.

Pred odhodom je Dragi Stamenković dal izjavo uredništvu sindikalnega časnika »Rad«, v kateri je med drugim rekel:

»Delovni ljudje Jugoslavije so vedno z zanimanjem spremljali boj kitajskega naroda za osvoboditev. Zato Zveza sindikatov Jugoslavije z zadovoljstvom sprejema vabilo Vsekitajske federacije sindikatov in njena delegacija si bo prizadevala spoznati splošne razmere in uspehe delavskega razreda, kakor tudi vlogo sindikatov v tej veliki in daljni deželi, o vsem tem pa bo obvestila Zvezo sindikatov Jugoslavije.«

SZ POTREBUJE MILIJONE TON NOVIH PRIDELKOV

Kolhozne predsednike iščejo

Ko so v SZ nedavno ugovarjali, da v kmetijstvu ni vse v redu in da je nujno potrebno zboljšati stanje v kolhozih in sovhozih, da bi lahko izpolnili važne naloge novega kmetijskega programa, da bi dobila dežela v petih letih milijone ton novega žita, mesa, mleka, jajc in drugih kmetijskih pridelkov, je izmenada postalo pereče vprašanje dobrih voditeljev in organizatorjev. Na januarskem plenumu CK KP SZ, ki ga omenjajo zdaj kot prelomnico v delu na vasi, so načeli vprašanje dobrih in samostojnih voditeljev v ministrstvih, odgovornih za kmetijstvo. Od takrat to potrebo nenehno poudarjajo. Moskovski časnik pogosteje kakor prej objavlja feljtone in črtice o dobrih voditeljih na vasi, o ljudeh, ki se jim je posrečilo spreminjati zaostale kraje v napredne. Hkrati objavljajo tudi članke o voditeljih okrajnih ko-

mitejev in državnih organih, ki ne razumejo kmetijske preobrazbe v SZ in ki delajo »na stari način«.

Po spremembah v nekaterih republikanskih ministrstvih za sovhoze in kmetijstvo je že prišlo do sprememb v centralni vladi. Umakniti se je moralo več nesposobnih voditeljev. Po mnenju partijskih in vladnih funkcionarjev pa ti ukrepi še ne zadostujejo. Od vseh strani je slišati glasove, da je premalo dobrih in sposobnih voditeljev kolhozov. Glasilo Centralnega komiteja CK KP SZ »Pravda« pojasnjuje zaostajanje v kmetijstvu s tem, da na »centralnem mestu« — na mestu predsednikov kolhozov ni dovolj sposobnih ljudi. Zato so razgibali ves partijski in državni aparat in do julija hočejo poslati v kolhoze 30.000 novih predsednikov. Ta številka zgovorno dokazuje, da v SZ nimajo mnogo »starih« predsednikov, s katerimi so zadovoljni in ki bodo ostali na dosedanjih položajih.

Toliko dobrih voditeljev ne morejo ustvariti kar čez noč, zato jih iščejo povsod, kjer le morejo. Mestna in industrijska središča naj bi dala 30.000 novih kmetijskih delavcev, da bi jih poslali na podeželje. Najmanj, kar zahtevajo od njih, so v množičnih preizkušene organizatorske sposobnosti in izkušnje v vodstvu.

Predsedniki kolhozov se bodo morali še solati. Mnogi izmed njih kolhoza sploh še niso videli. V posebnih tečajih v oblastnih središčih se bodo izsolali za novo delo, potem pa jih čaka še krajši staž v naprednih kolhozih. Vse drugo naj bi si pridobil pozneje. Najvišji državni in partijski voditelji so prepričani, da bo lahko kader sposobnih predsednikov kolhozov napravil v sovjetskem kmetijstvu odločen preokret.

»Pravda« apelira na forume, ki bodo rekrutirali 30.000 predsednikov kolhoza, naj upoštevajo njihove moralne vrline in delovne sposobnosti. Kako trdno verujejo v odlični pomen dobrih organizatorjev kolhozov, ki naj bi znatno povečali kmetijsko proizvodnjo, je videti tudi iz tega, da

bodo izbrali za predsednike kolhozov samo tiste izmed 30.000 ljudi, ki bodo šolanje uspešno končali. Kdor ne bo končal šolanja, bo lahko izvoljen v najslabšem primeru za namestnika kolhoznega predsednika.

To ni prvi primer, da bodo poslali iz mest, industrijskih središč ter partijskega in državnega aparata ljudi na delo na vasi. Ko so začeli leta 1929 množično organizirati in ustanavljati kolhoze, so poslali na delo v njih 25.000 ljudi. Leta 1925 pa so poslali v tako imenovane politične oddelke strojno-traktorških postaj 17.000 ljudi. Tudi pred nekaj leti, ko so razširjali kolhoze, so poslali vanje iz mest več tisoč ljudi.

V vseh velikih reformah pa malo govore o kolhozniških. Ti se redko pojavljajo kot sila, s katero bi bilo treba predvsem računati, saj je od njih konec koncev odvisen tudi uspeh novih kolhoznih predsednikov. Človek dobi vtis, da je vloga kolhoznega predsednika najvažnejša. Od sposobnih organizatorjev, ki prihajajo v povsem nove kraje in na nove položaje, pričakujejo več kot od samih kolhoznikov, ki poznajo svoj kolhoz in razmere v njem, nimajo pa odločilnih sposobnosti, da bi organizirali množice. In tako je tem novim 30.000 predsednikov kolhozov v tekmovanju s časom namenjena odločilna vloga.

Nekaj ameriških letalcev bodo na Kitajskem izpustili?

New York, 19. apr. (Tanjug) Kitajska bo bržčas še ta mesec izpustila nekatere ameriške letalce. V krogih zunanega tajništva pravijo, da je Peking najbrž obvestil generalno tajništvo OZN, da jih bodo izpustili 15. maja. Pomislitev se bo nanašala na 4 letalce. Ni pa še jasno, ali bodo izpustili ostalih 11 ameriških letalcev, ki so jih sodili kot vojuhne. Tudi te so ujeli po korejski vojni. Menijo, da je na kitajsko odločitev ugodno vplivalo dovoljenje ameriške vlade, da se sme večje število kitajskih študentov vrniti na Kitajsko.

Lep napredek pri selekciji živine

Kočevske dobro izkoriščajo ugodne prirodne pogoje za izboljšanje živinoreje

Področje sedanega kočevskega okraja in tudi področje boveške zveze komun ima vse možnosti za izboljšanje živinoreje in drugih panog kmetijstva. Prav ta živinoreja so zadnje čase narskiv storili, zlasti glede izboljšanja krme. Tako so posamezna zemljišča poskusno gnojili, pri čemer so dosegli lepe uspehe. Tako so dognali katera gnojila se v njih krajih najbolje obnesejo. Stroške za poizkuse sta krila Okrajni LO in Okrajna združena zveza. V ta namen so tudi letos predvideli pol milijona din.

V živinoreji predvsem skrbijo za selekcijo živine. V okraju je 30% rodovniških živali. Pri rodovniški živini redno ugotovljajo mlečnost in ravnost naraščanja. Z vztrajnim delom so dosegli, da se je mlečnost zvišala pri kravi za več kot 140 litrov. Tako dajejo molznice nad 2200 litrov mleka letno. Povprečna molznost krav kmetijskega Gozdnega gospodarstva v Kočevju in njegovih uprav pa je preko 2900 litrov.

Za selekcijo so na Kočevskem lani porabili precej denarja, vendar so ugotovili, da se splača upo-

rabljati denar v ta namen. S selekcijo so dosegli tudi to, da so v kočevskem okraju lani prodali več kakor 630 plemenskih živali, največ bikov in telic. Povprečna prodajna cena za kg žive teže teh živali pa je bila okrog 170 din, to se pravi od 80 do 70 din več kot za klavno živino.

Živinorejci plemenske rodovniške živine pričakujejo, da se bodo uspešno uveljavili na letošnjih pomladanskih rodovniških sejmih: 4. maja v Velikih Laščah, 6. maja v Vidmu—Dobrepolje, 7. maja v Ribnici.

Nekdanja bolnišnica v Kanižarici, kjer je bil operiran komandant Stahe

Rudarji Kanižarice med NOB

Pred sto leti so začeli kopati premog v rudniku Kanižarici pri Črnomlju. Rudnik je sicer majhen, vendar je njegova zgodovina dokaj pestra, zlasti za časa narodnoosvobodilne borbe.

Po okupaciji leta 1941 so ga Italijani izkoristili za vso vneto, ker so hoteli čimveč premoga odpeljati v Italijo. Zavedni kanižarški rudarji pa so delali tako, da so produkcijo kar se je dalo zavirali. To je trajalo vse do druge polovice septembra 1942, ko so rudnik napadle hrvaške partizanske enote. Tedaj so uničili vse zunanje naprave, v rove pa je vdrila voda. Dela so stala vse do leta 1944, dokler niso začeli rudnik obnavljati partizanski rudarji, doma v glavnem iz zasavskih revirjev. Delati so začeli z dokaj preprostimi sredstvi. Poseben problem za rudnik je bila električna energija. Dobivali so jo tako, da je cestni parni valjar gnal manjši električni generator. Spočetka so valj kurili z drvmi. Ko pa so izkopali prvi premog, so ga začeli kuriti s premogom. Nakopani premog so v glavnem uporabljali za kurjenje kalorične centrale v Črnomlju. Od le-te so dobivali električno energijo radijska postaja Osvobodilne fronte, ki je delovala na osvobodjenem ozemlju. Glavni štab NOV in POS ter njegovi oddelki, predsedstvo SNOS in njegovi odseki, razne partizanske delavnice in mnoge druge partizanske ustanove, ki so takrat delovale v osvobodjeni Beli krajini.

Rudnik Kanižarica je bil eden največjih na osvobojenem ozemlju Slovenije in je s takratnimi rudarji dal svoj doprinos v NOB in je prav, da se tega spomnimo ob 10. obletnici osvoboditve.

D. V.

OB DESETI OBLETNICI OSVOBODITVE

V Dekanji se lepo razvija nova tovarna ključavnice in kovinske galanterije

Med novimi podjetji v koprskem okraju lepo napreduje tovarna ključavnice in kovinske galanterije »Lama« v Dekanji. To podjetje so začeli organizirati v drugi polovici leta 1953, ko so ugodno kupili opremo in rovinami in »fond« skupaj s strovinami in polizdelki in vse prepežljali ter včasne prostore nove tovarne v Zadrženem domu v Dekanji. Tu so takoj začeli postavljati stroje in konec leta tudi pomalec šele 8 delavcev, leto dni po podjetje je imelo 15, med njimi 75% nekvalificiranih iz domače občine. Se vse stavljali stroje in jih obnavljali, sredstva razvijati v večjem obsegu tu lovidel. Lanskega leta izdelali že za 30 milijonov dinarjev blaga.

Jurij Vodovnik in njegov koš

Ob pripravah za postavitve spomenika ljudskemu pesniku zelenega Pohorja

Pohorski pesnik in pevec Jurij Vodovnik, živel je torej kakor Prosek, v duhovni tesnobi pol srednjeevropske feudalizma ter socialnega narstva. Če se povrh pomislimo, da promotivni odlični svet, in Skomarije nad Vitanjem, pohorski vasici moramo študiti njegovega kritičnemu opazovanja teh za nas prebleklih odgovorov, ki se moramo tudi nepopuoma svobodnomiselnemu duhu in stopati proti tom odnosom v svojih pesmih.

Čut za socialno enakopravnost in enakovrednost vseh ljudi je v njem tako močan, da silni na dan celo v pesmi o Savinjskih kolinah ali Pesem ali pustnih deklet. Ko dobo gostičnega kmeta samo godijo, ogorčeno izjavljuje: »Kdor druge kose je poraj, naj tudi godilo še požira.« Ko morajo po stari pohorski postavitvi, kakor pravi dekleta, ki so ostala neporočena, tudi vrgo kot pravično postaviti zaradi tega, kar ne dela nobene razlike med bogatimi in reveži.

Široko je odprto njegovo srce za prijateljstvo in tovarštvo. Njegov odnos je odrostniški nizi navdahnopomajkjanja papirja na mizo šest let svoje pesmi od Germana. Govori o German sam in zabeležila takele:

Jaz sim German imenovan, jaz sim vince vaski dan. Imam vinograd oblopat, naj bo rezat' ali kopat'.

ki pravi, kako je na Gočavski žagi pod Sv. Vidom na deske napisal z očeljem dolgo pesem zjutraj po onem, ko je z lastnikom te žage prespal tamkaj.

Hkrati pa ima Jurij odprto oko in uho za vse zablode svojega časa, povesča mladincem in mladinkam svoje posebno pozornost in svari na udeleževati način pred hudimi posledicami alkohola, ko pravi:

Posebno gospodarje pijanost rada ma. Kedor se je ne varje, mu hitro vse prodra. Celo strehe rebra kažejo, pijanca tožijo.

S takimi pesmimi je stomarski Vodovnik zalagal pohorsko in obpohorsko ljudstvo v dobi, ko tega ljudstva ni dosegla skoro nobena slovenska tiskana beseda. V tem je njegova glavna kulturna zasluga razen naravnost njegovega duha in miselne jave. Vodovnik je pesmi sam prepisoval in jih na listih in lističih razpečeval. Pred dvema letoma je tovarni Hrastovi našel majhen usitek, v katerem je Vodovnik lastnorčno 26. marca 1846 zapisal svoj življenjepis v rimah. Takšna je torej bila zunanja oblika in oblika Vodovnikovih literarnih proizvodov.

Ali je Vodovnik hiral in prenašal svoje pesmi v žepu? O tem imamo razna poročila in njegovo lastno pričanje. Z v prvem tiskanem poročilu o Vodovniku, objavljenem v »Novicah« leta 1854. beremo, da Jurij Vodovnik zdel po Pohorju beačič, nosil koš brez dna v znamenje, da noče več miloščine, kakor tolikšne, ki mu je za vsakdanji življenjske potrebe.

Kramaršič poroča v svoji razpravi o Vodovniku v Domu in svetu leta 1900, da se je pripravoval, da je Vodovnik napravil pesmi jeden koš, pa mu jih je po nesreči s košem vred vrgel neki znanec v ozenj na kralni večer. Kljub temu pa se jih je ohranilo mnogo. Toda poslušajmo Vodovnika samega. Tako je govoril v svojem poetičnem življenjepisju:

Nekateri mene vpraša, no kaj jes se nim, no kaj je tista kasa, ka pesme von dobim. Jes mam en starj znanec koš, ni vredon en šajnat groš. V tim starim koši imam vse te pesme zložene. Zdal je pa komej nosim ta stari znanec koš, perjeste moje prosim, dab dali vsak en groš, kedor ta kosek zapustim, dab meji za menoj spomin, Tam pa za vse prosit' želim, če svetji kar dobim.

S temi besedami je Vodovnik jasno izrazil, da je v svojem košu hranil in pronašal svoje pesmi. Hkrati pa je tudi izpovedal svojo željo, naj ostane ta njegov ljubi košek njegovim prijateljem torej tudi nam vsem, v spomin. Kakor je v imenitni pesmi o Skomarju ovekovečil svojo pojstvo v eni, ekle, glavno kmečko obnavlavo v gorah, tako je pesniško proslavil tudi neramni, oprtni koš, brez katerega delovni ljudje v naših gorah ne morejo izhajati.

Ko bomo snovali spomenik Juriju Vodovniku, bomo morali upoštevati tudi njegov koš. To je bila tudi želja mariborskega kiparja Sojida, rojenega v Vitanju, ki je tudi mislil na Vodovnikov spomenik, a mu je neprilakovana smrt preprečila izvedbo našrta.

Ko je nekaj tednov pred vdorom Nemcev leta 1941 izšla knjiga »Izbrane pesmi pohorskega pevca in pesnika J. Vodovnika«, bi morala ena glavnih cest med Mariborom in Pohorjem biti preimenovana po Vodovniku. Umestno bi bilo, da bi MLO Maribor sedaj to uresničil.

Dr. Fr. MIŠIČ

Ob pripravah za postavitve spomenika ljudskemu pesniku zelenega Pohorja

KMETOV JE NA PREDAVANJH PREMALO

V Polhovem gradu je bila razen dramske skupine letos izredno delavna Ljudska univerza. Za to ima zasluge predvsem prizadevni odbor. V razmeroma kratkem času, od novembra do 1. aprila, je Ljudska univerza priredila 11 predavanj iz različnih področij znanosti in tehnike. Vsa predavanja, razen vzgojnih, so spremljali z diafilmi in diapozitivni. Predavali so učitelji nižje gimnazije. Tudi obisk je bil v primerjavi s prejšnjimi leti boljši. Poslušalci so bili večinoma delavci in nameščenci. Zeleli bi, da bi se za predavanja bolj zanimali tudi kmetje, katerim so predavanja v veliki meri namenjena. Ljudska univerza je razen omenjenih predavanj priredila še dva samostojna večera kulturnih filmov.

Z-K

CESTITKA VELEPOSLANIKA VUCINICA KANCLERJU RAABU

Boj Avstrije za svobodo je Jugoslavija vselej z naklonjenostjo spremljala

Dunaj, (Tanjug). Jugoslovanski veleposlanik na Dunaju Dragomir Vučinić je poslal avstrijskemu kanclerju Raabu čestitko spričo uspešnih razgovorov, ki jih je imela vladna delegacija v Moskvi. Veleposlanik je izrazil prepričanje, da bo misija avstrijske vlade ne le odprla pot do normalizacije odnosov v zvezi z Avstrijo v povojnem razdobju, marveč tudi mnogo prispevala k utrditvi miru.

Vučinić je poudaril, da je Jugoslavija vselej z naklonjenostjo spremljala boj Avstrije za svobodo in neodvisnost ter jo v celoti podpirala. Tudi ona želi, da bi napor Avstrije brž ko mogoče obrodil sadove.

Čestitke kanclerju Raabu in drugim članom vladne delegacije so poslale številne organizacije, ustanove, podjetja in državljani ter člani diplomatskega zbora na Dunaju.

Predavanje Vučinića na Dunaju

Na vabilo avstrijskega društva za mir je imel snoči jugoslovanski veleposlanik Dragomir Vučinić predavanje o stališču Jugoslavije do koeksistence. Predavanju so poleg velikega števila članov Društva prisostvovali avstrijski minister za kmetijstvo, predstavniki ministrstva za zunanje zadeve in člani diplomatskega zbora.

V pričakovanju odgovora se na Dunaju nadejajo čimprejšnje suverenosti države

Dunaj, 19. aprila (Tanjug). Vest o današnjem predlogu sovjetske vlade zahodnim veseliam, naj se čimprej skliče konferenca štirih zunanjih ministrov na Dunaju zaradi sklenitve avstrijske državne pogodbe, je bila v vladnih krogih sprejeta z velikim zadovoljstvom. Tu zlasti pozitivno ocenjujejo vztrajnost, ki jo sovjetska vlada kaže v svoji iniciativi za sklicanje konference. V uradnih krogih pa vendar opozarjajo, da je treba počakati na stališče zahodnih sil. Kar se nas tiče, je dobra vsaka pot, ki vodi k čimprejšnjemu vračanju suverenosti države, izjavljajo v tukajšnjih krogih, in bi zato današnji poziv sovjetske vlade moral dobiti čimprejšnji odgovor zahodnih veselil.

AMERIČANI PROUČUJEJO PREDLOG SOVJETSEKE ZVEZE

Washington, 19. aprila (AFP). — Ameriško ministvo za zunanje zadeve je izdalo poročilo, v katerem pravi, da ameriška vlada »s simpatijami in nujno« proučuje predlog sovjetske vlade za sestanek ministrov za zunanje zadeve štirih veselil na Dunaju glede sklenitve avstrijske državne pogodbe.

»ZDA so,« je rečeno med drugim v poročilu, »z zadovoljstvom sprejete vest, da sovjetska vlada nujno zahteva sklenitve avstrijske državne pogodbe.«

GRUBER PRI DULLESU

Washington, 19. aprila (AFP). — Avstrijski veleposlanik v Washingtonu Karl Gruber se je danes sestel z ameriškim ministrom za zunanje zadeve Dullesom. Po razgovoru je Gruber izjavil, da je Dulles pri-

NAGIBOVI SPOMINI ZAPLENJENI

Beirut, 19. aprila (AFP). Libanonska vlada je danes začela plentiti knjigo spominov bivšega predsednika egiptovske republike generala Mohameda Nagiba.

Spomini vsebujejo nekaj neugodnih namigov na večino egiptovskih državnikov, ki so zdaj na oblasti. Libanonska vlada jih je zaplenila, da bi se izognila protestu egiptovske vlade.

POTRES V GRČIJI

Atene, 19. apr. (AFP). V Atenah, Volosu, Kardisi, Larisi in Korintu so nočjo občutili močan potres. Precejšnja škoda je bila po zrročena v pristanišču Volosu, kjer je poškodovanih okoli 700 hiš.

praviljen čim prej proučiti možnost sklenitve avstrijske državne pogodbe.

AVSTRIJA BO ZAHTEVALA SPREJEM V OZN

Dunaj, 19. aprila (AFP). Po sklenitvi državne pogodbe bo Avstrija lahko sprejeta v Organizacijo Združenih narodov, je izjavil v nekem intervjuju zunanji minister Leopold Figl in poudaril, da je Sovjetska zveza obveščena o nameri Avstrije. Pristavil je, da so na moskovskih razgovorih sovjetski državniki izrazili pripravljenost podpreti avstrijsko zahtevo za sprejem v OZN.

Angleški proračun

London, 19. apr. (Tanjug). V Spodnjem domu se je začela danes proračunska debata za prihodnjo poslovno dobo. Finančni minister Butler je poročal o vladni, finančni in gospodarski politiki.

V ekspoziciji je poudaril uspeh konservativne vlade v ozdravljenju gospodarstva dežele. Pripomnil je, da je vlada s povečanjem realnih plač olajšala davčna bremena in izjavil, da se je treba zdati dogovoriti o ukrepih, skoko bi najbolj zagotovili napredek, hkrati pa ohranili ravnovesje z ostalimi deželami sveta.

Za leto 1955-56 je predlagal proračun v znesku 4,8 milijarde funtov, kar je v primeru z lanskim proračunom za 106 milijonov funtov več.

KONCERT DUNAJSKEGA KVARTETA

Ljubljana, 19. aprila. — Nocoj je koncertiral tu Barylljev kvartet (Musikvereinsquartett) z Dunaja (Walter Baryll, Otto Strasser, Rudolph Streng, Richard Krottschak). Spored je obsegal po eno delo treh dunajskih mojstrov: Mozarta (K. V. 458), Beethovna (op.95) in Schuberta (Smrt in deklica). Tem se je pridružil v dodatku z neogibno »Serenado« še četrti Dunajčan, Haydn.

Kulminacija koncerta, ki je bil sicer ves na izredni višini, je bila dosežena zaradi tehtnosti dela samega v dramatičnem Beethovnovem kvartetu, a Schubert je bil od treh visokih vrhov relativno pa najnižji. Pri Schubertovem kvartetu, po vzorin izvedbi prienačenem drugima dveima kvartetoma, se je tu pač pokazalo, da njegova življenjska sila ni več v vseh stvkih enaka. V prvem stavku naletno na že nekoliko utrjajajoče ali vsaj ne tako sveže odstavke in tudi scherzo ne zgrabi ta-

Zadnje šahovske vesti

GELLER PRVAK SZ

Moskva, 19. aprila. (Tass). Velemojster Geller je v 7. partiji za naslov šahovskega prvaka ZSSR premagal velemojstra Smislova in tako osvojil letošnjo prvenstvo SZ.

DVOBJ ČIRIČ : ČREPINŠEK

Banjaluka, 19. aprila (Tanjug). — Sedma partija za naslov mladinskega prvaka Jugoslavije v šahu med Čiričem in Črepinškom se je končala neodločeno, tako da je stanje 4:3 za Čiriča.

Francoski in belgijski novinarji v Ljubljani

Ljubljana, 19. aprila (Tanjug). Nocoj je prispela v Ljubljano skupina 9 francoskih in belgijskih novinarjev, ki bodo kot gostje Turistične zveze Jugoslavije potovali po naši državi. Sprejeli so jih predstavniki Državnega sekretariata za zunanje zadeve, Novinarskega društva in Turistične zveze Slovenije.

Francoski in belgijski novinarji si bodo jutri ogledali znamenitosti Ljubljane in Bled, nato pa bodo skozi Postojno, Koper in Opatijo nadaljevali pot vzdolž jadranske obale.

Hammarskjöld o aktualnih problemih

New York, 19. apr. (AFP). Pred odhodom v Evropo je generalni tajnik OZN Hammarskjöld novinarjem izjavil, da nova intervencija OZN v zvezi s Formosko ožino v sedanjih razmerah ne bi prispevala k ureditvi tega problema.

Ko je odgovoril na vprašanja novinarjev, je Hammarskjöld poudaril o bandunski konferenci tole: »Čilj te manifestacije azijskega sveta je okrepiti OZN. To je konstruktivni razvoj na določenem področju, ki vsekakor prispeva k splošnim naporom.«

Glede avstrijsko-sovjetskega sporazuma je izjavil: »Ker gojim tople simpatije do avstrijskega naroda, sem lahko samo srečen, ker so bili doseženi konstruktivni rezultati.«

AMERIČKI VELEPOSLANIK PRI MACMILLANU

London, 19. aprila (AFP). Ameriški veleposlanik v Londonu Winthrop Aldrich je imel danes popoldne prvi uradni sestanek z novim britanskim ministrom za zunanje zadeve Haroldom Macmillanom. Čeprav je bil to protokolarni obisk, mislijo, da sta se razgovarjala o važnih vprašanjih.

Odkar je prišel v Foreign Office, je novi britanski zunanji minister sprejel že 25 veleposlanikov, akreditiranih v Londonu.

BRALCINAM PIŠEJO:

Otrok s ptujskih ulic

Imenuje se Otrok s ptujskih ulic. Namesto pisma socialnemu skrbstvu

Lanske jeseni sem ga slučajno našel na cesti. Bilo je okrog dveh po polnoči. Ves premrzel je gledal v izlozbo in ni hotel odgovoriti, čigav je in kaj počenja ob tej uri na cesti. S silo sem ga odnesel na postajo Ljudske milice. Vpil je na ves glas, ker se je bal pretepanja. Z dežurnim milničnikom sva ga komaj umirila. Potem je povedal, da je Plohlov iz Rabeljše vasi pri Ptujih. Vzel sem ga čez noč k sebi, ker je vas pol ure hoda iz mesta. Ko sem mu dal jesti, mi je povedal, da ima mater v bolnišnici in da ga doma oči m pretepa. Bil je zelo lačen in zelo podhranjen. Zjutraj je odšel.

Telefoniral sem v bolnišnico in zvedel, da mati res leži v porodnišnici. Potem sem obvestil tudi postajo milice, kjer so mi po dolgem izgovorju dali dovoljenje, da ga vzamem domov.

Telefoniral sem v bolnišnico in zvedel, da mati res leži v porodnišnici. Potem sem obvestil tudi postajo milice, kjer so mi po dolgem izgovorju dali dovoljenje, da ga vzamem domov.

Zagonetna smrt mladega fanta

Kranj, 19. aprila. — Danes dopoldne se je med Kranjčani razširila vest o smrti 15-letnega Jožeta Ušeničnika iz Kranja, ki so ga pogrešali od sobote dalje, ko je bil zadnjikrat skupaj s svojimi sošolci z Zlatega polja. Sosotnikovci iz blokov so Ušeničnikomv staršem pomagali iskati dekča, vendar brez uspeha. Ker je bilo vse iskanje zaman, so pozvali na pomoč organe LM, ki so preiskali hišo in našli na podstrežju skrito pištolo, v sosednjem stanovanju pa pod posteljo tudi truplo v prsu ustreljenega 15-letnega Jožeta Ušeničnika.

Varnostni organi zadevo razčiščujejo, vendar še niso prišli do končnih zaključkov.

B.

Včeraj na ljubljanski reševalni postaji

Ivan Petrovič, 10-letni učenec, Borovnica 53, je padel z voza in si zlomil desno roko v zapestju; Janez Intihar, 46-letni kmet iz Velikih Lašč je bil pretepen. Ima pretres možganov, rano na glavi in zlomljena reba na desni strani prsnega koša; Jože Plut, vratar, Koblarjeva 5, Ljubljana, je padel s koleša in si zlomil levo nogo v skočnem sklepu.

SAIDNI SOKOVI so nujno potrebna hrana za doraščajočo mladino. Matere! Kupujte svojemu otrokom grozdni, jabolčni ali borovničev soz (borovničev biser), ki ga proizvaja **CELEIA-SAD - Celje**

Misko Kranjec: NEKAJ BIVAJ RAZPOVEDAL

(Izdala »Obmurska založba« v Murski Soboti)

Namesto uvoda le nekaj splošnih, že znanih podatkov. Delo je bilo napovedano in tudi urejeno kot jubilejna, 25. pisateljeva knjiga. Izšla naj bi lani oktobra, ob 20-letnici Ljudske pravice, katere prvi urednik je bil prav Misko Kranjec. Vendar muhavost slovenskega založništva tudi tej izdaji ni prizanesla. Knjiga je izšla pol leta kasneje, kot je bila napovedana, za Miško Kranjca dovolj dolga doba, da je kot njegova petindvajseta knjiga izšel roman Zgubljena vera, kar pa »jubilejnemu« delu — razen časovne koincidence z obletnicami — ni česar ne jemlje.

Misko Kranjec je svojo »jubilejno« knjigo označil s podnaslovom *Satire in razmišljanja*. S tem podnaslovom je označil tudi njeno vsebino in opredelil njen namen. Torej ne čisto umetniško delo, in kot tako moramo to knjigo tudi ocenjevati. »Nekaj bi vam rad povedal« je zbirka Kranjevčevih publicističnih in kulturno reportažnih spisov, ki so pomembni in zanimivi iz dveh razlogov: dokaj nazorno kažejo pisateljevo politično rast, njegov odnos do vsakodnevnih političnih, kulturnih in socialnih problemov, v »objektivnem« smislu pa pomeni knjiga zgosteno kroniko kulturnopolitične problematike zadnjih dvajsetih let.

Vendar, čeprav je knjiga pretežno publicistične narave, kaže sleherni spis, še bolj pa celota, da jih je pisalo pero umetnika, da je na vse te probleme odgovarjalo čuteče srce avtorja. Povesti o dobrih ljudeh, čeprav je Miško podnaslovil svojo knjigo s *Satiram* in razmišljanji, moramo vsaj prvo oznako — satire — jemati z neko rezervno, morda točneje rečeno: njegova satira je tudi tedaj, kadar je najbolj ostre, še vedno — vsaj v svojem podtonu — topla, prizadeta, skoraj razumevalna, bližja ironiji. In preko te ironije, ponekod že kar umirjene in rablo stišane, se njegovo pero rado umakne z glavne poti, za trenutek pozabi na žgočo aktualnost tega ali onega problema, ki je v Mišku Kranjcu instinktivno zbudil publicista, javnega in političnega delavca. V publicistu se zdrami pisatelj, ki se zagleda v lepo pokrajino, v brezimnega malega človeka, komaj tavaajočega pod dušečo težo vsakodnevnih skrbi in težav, človeka, ki v borbi za svoj vsakdanji kruh niti sanjati ne zna več, a je vendarle človek, dober in vreden lepšega življenja, in v to lepše življenje se namesto njega zasnaja pisatelj. In tako se v teh spisih pre-

pletata ironija, ali če hočemo: satira in lirika, obsodba in vera v boljše, za iste cilje, za istega človeka in proti istemu sovražniku se istočasno vsak s svojim orožjem borita publicist in književnik, politični delavec in umetnik. In včasih

je močnejši glas prvega, včasih drugega, dostikrat govori ubrano.

Knjiga prinaša izbor Kranjevčeve politične in kulturne publicistike, ki zobjema — kot je bilo že rečeno — dobo zadnjih dvajsetih let. Če bi hotel zgodnji oznako strniti v en sam stavek, bi jo morda najverneje izrazil, če bi le malce korigiral naslov knjige: Nekaj bi nam rad povedal. Da, to je osnovna nota

cele knjige. In to velja za predvojnne in »vojne« Kranjevčeve spise, objavljene v tej knjigi. Pečat borbenosti nosijo pretežno njegove predvojne stvari, bolj umirjene so stvari, ki so nastale v letih po osvoboditvi. Če jih označimo s podnaslovom knjige: satire veljajo za prvi del, razmišljanja za drugi del zbirke. V prvi polovici — v predvojnih delih — opozarja na socialne krivice, na politično brezizglednost in nepoštenost ter na zlorabo in šušmarstvo v kulturi, zraven pa budi in utrjuje v svojih »malih in bednih« ljudeh vero v lepše in boljše življenje, v »slovensko pomlad«, ki mora priti. V drugi polovici svoje knjige — v delih, ki so nastala po vojni — razmišlja s tem malim človekom, kaj je v nas in v tem našem, tako težko pričakovanim času narobe, da se ne znajdemo, da ne občutimo in ne vidimo vsega velikega in lepega, ki se v naših dneh poraja. Pisatelj — bolj kot njegov človek — razmišlja, — vprašuje o tem in onem, odgovarja sebi in ljudem, veruje in utrjuje vero drugim, »sooč« prejšnji čas s sedanjim, nekdanje obete s sedanjim resničnim življenjem.

V svoji jubilejni knjigi »Nekaj bi vam rad povedal« objavlja Miško Kranjec 24 krajših in daljših tekstov, napisanih s spremenljivo srečo. Vsebinski in kvalitetni razpon je dokaj velik, bilo bi pa krivično, če bi sleherni spis presojali po istih kriterijih, nekatere stvari so izključno žurnalističnega značaja, skoraj enodnevne, pomembne samo še za študij dobe in pisatelja; druge so

močnejše, napisane s pisateljsko ambicijo, nekatere so že dokaj blizu dobre novele. Pisatelj je mnoge od teh objavil v dnevnem tisku, nekaj jih je izšlo po revijah, eno — nekak epilog — je pripravil prav za knjižno izdajo. Mesto objave dokaj točno opredeljuje njih značaj, zvrst in morda tudi kvaliteto.

Posebna zanimivost in tudi vrednost te knjige je sorazmerno obširni uvod, v katerem je prof. Janko Liška skušal prikazati pisateljev politični profil, ter kratek Kranjevčev življenjski in dokaj natančna bibliografija dosedanjih njegovih del — vse izpod peresa Janka Liške, ki je knjigo tudi uredil.

Ob koncu še to: S knjigo »Nekaj bi vam rad povedal« se je slovenski javnosti predstavila pred kratkim ustanovljena »Obmurska založba« v Murski Soboti.

C. ZLOBEC

PLENUM ZVEZE KNJIZEVNIKOV JUGOSLAVIJE

Jugoslovanski književniki se bodo pridružili PEN klubu

Republiška društva bodo ustanovila posebne sekcije za delavske pisatelje in jim nudila vsestransko pomoč

Zagreb, 19. apr. — V nadaljevanju dela je plenum Zveze književnikov razpravljalo o bližnjem kongresu pisateljev, ki bo v Ohridu. Na plenumu so danes sklenili pristopiti k mednarodni organizaciji PEN-klub, ki dela v okviru UNESCO. Cilj povezanosti z Mednarodno organizacijo književnikov je, okrepi stike med jugoslovanskimi in tujimi književniki in pomagati, da bi se jugoslovanska literatura uveljavila v drugih deželah. Ustanovili bodo poseben odbor književnikov, ki bo organiziral jugoslovanski PEN-klub. PEN-klub Lodo v Jugoslaviji ustanovili kot povsem novo organizacijo, ki ne bo imela no-

bene zveze z organizacijo, kakršna je bila pred vojno.

Na koncu sestanka so razpravljali o predlogu, sprejemem na sedmih konferenci delavskih pisateljev v Novi Gradski, naj bi pri republikah in književniških ustanovili posebne sekcije za delavske pisatelje.

Plenum je sveloval republikanski društvo književnikov, naj spremljajo in naj se zavzamejo za to, da bi boljše seznanili javnost v svojih republikah s književnim ustvarjanjem v drugih republikah.

Delegacijo književnikov pod vodstvom Milana Bogdanovića je sprejel potem predsednik Sabora Hrvatske dr. Vladimir Bakarić.

Pogovor z mlado režiserko B. Baranovičev

Ob novi premieri v Drami SNG v Ljubljani

Odkar obstoji slovensko gledališče, je slovenska žena z velikim požrtvovanjem sodelovala v njem. Spočetka samo kot igralka in pevka, počasi pa se je njeno sodelovanje razširilo tudi na različne druge dejavnosti, ne nazadnje na delo režiserja. O tem pričata za dramske predstave zlasti Avgusta Danilova in Marija Vera, za operne Cirila Medvedova, za operetne Vera Danilova-Balatkova. Po drugi svetovni vojni se je tem slovenskim ženam-režiserkam pridružila diplomatika Akademije za igralsko umetnost v Ljubljani Balbina Baranovičeva-Battelinova, ki je pravkar kot režiser-gost v Drami SNG v Ljubljani pripravila nocojšnjo novo premiero, dramo ameriške pisateljice Hellmanove »Dekliška ura«. Iz kratkega razgovora z režiserko povzemamo naslednje podatke.

Preved gibanja, zato sem prešla k študiju igrarstva na Akademiji za igralsko umetnost v Ljubljani. Ivan Levcar me je forsiral za dramsko

igro, medtem ko me je Gavella pritegoval k študiju za režiserja. Čet da imam režisersko oko. Tako sem pri internih in javnih produkcijah nekajkrat nastopila kot igralka, v nekaterih nastopih pa sem se sodelovala v Drami SNG v Ljubljani pri študijski predstavi »Dekliška ura« pod vodstvom režije spočetka pri študiju sem bila prva diplomatika režije v Jugoslaviji.

KAKšno SE BILE VASE DELO PO DIPLOMI?

Spočetka sem kot ravnatelj nova organizacija gledališča v Kranju organizirala to gledališče ob nekaterih takšnih dela, ki je bilo v tistem času živce. Pri reorganizaciji gledališča bi morala nato priti k Mestnemu gledališču v Ljubljani, toda temu gledališču v Ljubljani v tistem času ni bilo treba in ni bilo potrebno, da bi se za nekaj časa preselila k Mestnemu gledališču v Celju, da tudi pri tem organizacijskem gledališču spoznam organizacijske in siceršnje težave mladega režiserja, ki se želi polno udeleževati. Zame važen dogodek je bil, da sem leta 1954 prepotovala v študijske namene Avstrijo in Zahodno Nemčijo, zlasti München, Düsseldorf, Frankfurt in Dunaj, kjer sem se skvalificirala seznaniti s sodobnim nastopnim gledališčem.

KAKO JE PRISLO DO VASEGA GOSTOVANJA V NAŠEM OSREDNEM GLEDALIŠČU?

Kot režiser sem gostovala že v Mestnem gledališču v Ljubljani in prav tam v Sentjakobskem gledališču. Razumljivo je, da si vsako leto nami želim nastopiti zlasti v slovenskem osrednjem gledališču in pri tem določeno izmeriti ter preizkusiti svoje moči. Pri moji želji mi je delovalo pomagalo naključje, ker je režiser France Jamnik odpotoval na študijsko potovanje v Pariz in je bilo treba dela, ki so mu bila namenjena v režijo, izročiti drugim režiserjem. Zato si tudi režiser Helmanova ni sem sama izbrala. Ne glede na to pa mi je bilo delo, ko sem ga prevzela, izredno všeč in me je pritegnilo tudi problem, kakor ga je zastavila pisateljica in ga v dramo po svoje vsak matriko razvila. Zagreb se v vsaki delo, ki ga sprejemem, in sledim v tem vodilju režiserja, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna vloga — toda moram reči, da je igralski material v našem gledališču daleč od tega, da bi bilo potrebno, da se v predelu. Moram priznati, da se v našem okolju nisem tako lahko debatirala kot sedaj. Spoznala sem različne naše mlade ansamble in Kranjskih mladih gledališč v Ljubljani, v Celju in pri Mestnem gledališču, poleg tega pa tudi svojevrstni ansamble prvostolovski ansamble in Jakobskoga gledališča v Ljubljani, ki vodi v prizadevanju izredna vloga vodi v prizadevanju izredna v

DNEVNE NOVICE

Prosim vse sorodnike in znance inženirjev in študentov kemije, padli v NOB in umrli v zaporih in koncentracijskih taboriščih, da takoj javijo vse njihove podatke na Pripravljani odbor za postavitev spominske plošče na Oddeleku za kemijo Univerze v Ljubljani, Murmnikova 3.

Na Univerzi v Ljubljani bodo dne 21. aprila ob 12 promovirani za doktorje znanosti tov.: Savo Bratož, Erika Mihevc in Dušan Ludvik. Mestni odbor Zdrženja rezervnih oficirjev, Ljubljana, pešadijska sekcija, obvešča vse višje rezervne oficirje, da bo dne 21. aprila terenska vaja na terenu Medvođe po predhodno prejeti taktični nalogi. Odnos izpred doma JLA ob 18 s kamionom.

Mestna hranilnica ljubljanske občine hišne svete, da bo prenesla njihove tekoče račune na Komunalno banko 2, Parova ul. 37. Zaradi prenosa teh poslov v dnevi 21., 22. in 23. aprila ne bo poslovala hišna sveta. Od ponedeljka, 25. aprila dalje bo vodila omenjene račune Komunalna banka 2, Parova ul. 37, III. trakt.

Terenski odbor SZDL Miklošič v Ljubljani obvešča vse volivce tega terena, da bo danes, v sredo, ob 20 zbor volivcev s sledočim dnevnim redom: 1. razprava o družbenem planu MLO Ljubljana; 2. slučajnosti. Vabimo vse volivce, da se udeležijo zboru volivcev.

Občni zbor higijensko epidemiološke sekcije SZD bo v četrtek, dne 21. aprila ob 19 na CIZ. Dnevni red: 1. poročilo predsednika; 2. poročilo tajnika in blaginjsko poročilo; 3. sklepanje razrešnice staremu odboru; 4. volitve novega odbora; 5. referat: ing. Štajner: Mikrobiološki in fizikalno kemični problemi sterilizacije; 6. razno. — Vabimo člane, da se ob dnevu zboru polnoštevilno udeležijo.

FLEX idealno tišči vse maseže masti, olja, smole, znoj itd. Zahtevajte in pazite na znamko FLEX. — Društvo gradbenih inženirjev in tehnikov prireja v četrtek, 21. aprila ogled Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij Ljubljana ter preizkušnega oprekeškega obrata Gamelne pred hotela Union. Člani, ki se hočejo udeležiti te ekskurzije, naj se prijavijo osebno ali preko poverjenika do srede, 20. aprila do 11. ure v društveni pisarni.

PREDAVANJA Tajnica Mednarodne zveze družtev za klasične študije dr. h. c. Juliette Ernst bo predavala v četrtek, 21. aprila ob 17 v sejni dvorani Rektorata univerze o temi: »Sedanje stanje klasičnih študij v svetu«. Predavanje bo v francoski.

Nujno obvestilo. Zaradi tehničnih ovir je predavanje doc. dr. Dušana Prohriča »O nekaterih strukturnih problemih organske kemije«, najavljeno za četrtek, 21. aprila, preloženo. — O datumu predavanja boste pravočasno obveščeni.

Slovensko kemijsko društvo vabi na predavanje akademskega prof. dr. Franje Tutundiča, prorektorja beograjske univerze, ki bo predaval ob 18. uri v predavalnici Kemijskega inštituta »Boris Kidrič«, SAZU, Hajdrihova ulica 19. Naslov predavanja je: »Kulometrijske določitve v kemijski analizi«.

Geografsko društvo vabi na javno predavanje, ki bo v sredo, 20. aprila ob 20 v balkonski dvorani na univerzi. O vstihu s potovanja po Zahodni Nemčiji in Danski bo predaval tov. Franjo Lazar.

Mestni odbor Zdrženja rezervnih oficirjev — intendantska sekcija — obvešča vse intendantske rezervne oficirje, da bo dne 21. aprila ob 17 v intendantem skladišču na Kodeljevem naslednje predavanje po programu za vse intendantske rezervne oficirje.

Polska pianistka Halina Czerny Stefanska koncertira v ponedeljek, 25. aprila za modri abonma. Spored obsega Chopinova dela. V prodaji je še nekaj neaboniranih sedežev pri blaginji Filharmonije.

Slovenska filharmonija prosi abonente, da poravnajo tretji, t. j. zadnji obrok za abonma.

GLEDALIŠČA SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA Sreda, 20. aprila ob 20: Hellman: »Dekliška ura«. Premiera. Izven. Četrtek, 21. aprila ob 20: Hellman: »Dekliška ura«. Abonma B. Petek, 22. aprila ob 15:30: Bruckner: »Elizabeta Angleška«. Abonma Petek I popoldanski.

OPERA Sreda, 20. aprila ob 19:30: Mozart: »Don Juan«. Abonma red A. Četrtek, 21. aprila: Zaprt. Petek, 22. aprila: Zaprt. Sobota, 23. aprila ob 19:30: Strauss: Nekdanje svečanosti; Stravinski: Lisica; zvitorepka; Gotovac; Simfonično kolo. Abonma red F.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA Gledališka pasaja Sreda, 20. aprila ob 20:30: C. Odeta: »Srečni fant«. Abonma Gradbeni inženirski. Vstopnice so tudi v prodaji. (Lorna — Slavka Glavinova.) Petek, 22. aprila ob 20: C. Odeta: »Srečni fant«. Abonma LMS. (Lorna — Judita Hahnova.) Sobota, 23. aprila ob 20: Norman Krasna: »John v zadregi«. Izven.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE Ljubljana — Mestni dom Sreda, 20. aprila ob 20: Dobričani: »Skupno stanovanje«. komedija. Izven. Sobota, 23. aprila ob 20: Dobričani: »Skupno stanovanje«. komedija. Izven.

Nevelja, 24. aprila ob 16: Budak: »Klobučič, ljudska veselogra. Popoldanska predstava. Zadnjič ob 20: Dobričani: »Skupno stanovanje«. komedija. Izven. Večerna predstava.

Dobričani: »Skupno stanovanje«. komedija. »Skupno stanovanje« vedno znova polni dvorano in zabava gledalce. Prodaja vstopnic v Mestnem domu, rezerviranje tel. št. 32-860.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE Ročne lutke Sreda, 20. aprila ob 8: Gostovanje v Renčah: ob 10:30: Gostovanje v Mirnu; ob 14: Gostovanje v Sempetru; ob 17: Gostovanje v Sempetru (v bolnišnici).

Četrtek, 21. aprila ob 11: Gostovanje v Cepovanu; ob 15:30: Gostovanje v Tmovem pri Gorici.

RADIO LJUBLJANA Dnevni spored za sredo, 20. aprila Poročila: 5.55, 6.00, 7.00, 12.30, 15.00, 17.00, 19.00 in 22.00. 5.00-6.30 Dobro jutro, dragi poslušalci (Pester glasbeni spored) - vmes ob 6.30 Pregled tiska - 6.35 Lahek spored izjava Mariborski pihalni ansambel p. v. Draga Lorberka - 7.10 Jutrarni orkestralni spored - 7.40-8.00 Z. Gosposlinski nasveti - 8.10-8.30 Z. glasbna ura - 8.30-8.45 Glasbena medijera - 11.15 Solska ura za nižjo stopnjo: a) Otroške pesmi Toneta Pavčka; b) Basen: Mačka in miš (ponovitev) - 11.45 15 minut z Vaškim kvintetom - 12.00 Kmetijski nasveti - 12.10 Igra godba na pihala Ljudske milice p. v. kapetana Rudolfa Starčiča - 12.45 Zabavna glasba, vmes reklame - 13.00 Zeleži ste - poslušajte! - 13.30 Z glasbo v dobro voljo - 14.30 Iz gledališč: Kaj igrajo v nemških gledališčih - 14.40 Skladbe za razne instrumente - 15.15 Na harmoniko igra Avgust Stanko - 15.30 Solska ura za višjo stopnjo: prof. M. Topolovec: Za obletnico naše Moderne (ponovitev) - 15.00 Obisk pri zabavnih orkestrih in solistih - vmes ob 16.30-16.40 Modni kotiček: Eva Paulin: Beseda o nogavicah - 17.15 Popoldanski simfonični koncert - 17.15 do 18.00 UKV program: Koncert plesnih in zabavnih melodij - 18.00 Mednarodna radijska univerza - 18.30 S. III. jugoslovanskega festivala študentov glasbe - 19.00 Radijski dnevnik - 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame in objave - 20.00 R. Strauss: Kavalir z rožo, opera v treh dejanjih, izvajajo solisti, zbor in orkester ljubljanske Opere dirigent B. Leskovic - 21.15-23.00 Jazz-estrel - plesna glasbo izvajajo mali in veliki ansambli in solisti. 22.15-23.00 UKV program: Iz modernega glasbenega sveta - 23.00-24.00 Oddaja za tujino - na valu 327,1 m (Prenos iz Zagreba).

VESTI IZ MARIBORA Dežurna lekarna v sredo, dne 20. aprila 1955: lekarna »Pri gradcu, Partizanska cesta 1.

KINO PARTIZAN: Angleški film: »Povest z naslovne strani«. UDARNIK: Angleški film: »Hobson v škripcih«. POBREZJE: Amer. film: »90. ulica«. STUDENCI: Argentinski film: »Onciščena«.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE Sreda, 20. aprila ob 20: Anderson: »Ivana iz Lorraine«. Red LMS-1.

Umetnostna galerija — Maribor. Razstava japonskega barvnega lesoreza 18. in 19. stoletja. Razstavljenih je 99 lesorezov. Sindikalne podružnice, prirejajte skupinske obiske razstave. Prijavite na telefon 25-45.

VESTI IZ KRANJA PRESERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ Četrtek, 21. aprila ob 20: Vokalni koncert pesni in opernih arij izvajata člana ljubljanske opere Sonja Drakserjeva in Polde Polenc.

Sobota, 23. aprila ob 20: Claude André Puget: »Dnevi naše sreče«. Gostovanje v domu Partizana v Gorenji vasi nad Skofjo Loko.

Destilerija i tvornica likera »MARASKA«, Zadar proda

destilacijsko kolono kontinuirano, enodelno, visoko 10 metrov — kompletno, z zmogljivostjo 7000 hl v 24 urah

LESNOINDUSTRIJSKO PODJETJE KONJICE v Slovenskih Konjicah

RAZPISUJE MESTO računovodje

z ustrežajočo strokovno izobrazbo in z najmanj 5-letno prakso

lesno-industrijskega tehnika-obratovodje s popolno srednjo-tehnično šolo in z najmanj 10-letno prakso v lesni stroki (žaga, mizarna, zabojarina)

lesnega tehnika ali kalkulantu s srednjo tehnično šolo ali vsaj 5-letno prakso v lesni stroki

Plača po tarifnem pravilniku ugodna. — Nastop takoj! 1481

V SKOPCKI CAJAM og 31.VII. go 7. VIII. 1955 rog. PRIJAVE go 15 MAJA 1955 rog. Na agrecy: SKOPCKI CAJAM Пoшт. фaк. 267. Тел. 28-13.

Yen je bil ves zbezan. »Katero številko?« je vpraševal zmeraj znova. »Kje je hiša, kjer naj povem to številko? Ali je kaka skrivnost pri tem? Kaj so skavti? Nočem, da bi postal moj sin vojak in bandit.«

Trajalo je precej dolgo, preden je stari mandarin kuljiga vse pojasnil. Razen tega ga je obdaroval, tako da mu je brezplačno napisal na papir razna pojasnila. Napisal jih je na rdeče črtan papir s tenkim čopičem in položil papir v rdeč ovitek, ker je rdeče barva sreče in daril. Yen je spoštljivo spravil listek k denarju v torbico.

Sele tedaj je odšel v čajarno Pri stari vrbi in naročil čaja in riža. Kdor ga je hotel poslušati, mu je pripovedoval o sinovem obisku. Govoril je toliko in tako glasno, da so igralci majonga godrnjali, češ naj jih ne moti. Stal je nekaj časa na cikcakastem mostu in gledal želve v zeleni, stoječi vodi. Ustavil se je na ptičjem trgu in poslušal kobilarjevo petje. Bila je zlata ptica, Ying ji je bilo ime, njegov ded je imel takšno. Dolgo je preudarjal, ali naj gre v tempelj in žrtvuje mestnemu bogu nekaj kadila, kajti bilo je očitno, da je bila zaščita mestnega boga potrebna za tisto, kar bo pripeljala njegovega sina v Sangaj.

Ker je imel mnogo denarja, je to tudi storil. Potem ko je bilo to opravljeno in ko je duhovniku zabičil, naj molji za srečo in dobro potovanje Lunga Salelonga, sina Lunga Yena, se je spomnil, da mora kupiti za sina darila. Dvignil je ojnice svoje riške zapustil tesno kitajsko mesto, v katerem ni bilo nobenega zasluzka, in se zaletel med avtomobile na Avenue Edouard VII. Zdaj je imel toliko moči in poleta da je dobil dva potnika zapored in zasluzil trideset centov. Toda medtem je bil že spet dolžan za najemnjino tisti dan štirideset centov, in polagoma ga je tudi spet obšla utruj nost. Topotal je po sredini ceste naprej in mislil

KINO »KOMUNA« Jugoslovansko-norveški film »KRVAVA POT« Tednik: »Norveška«. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. — V glavni vlogi Milan Milošević in Milivoje Zivanović. Prodaja vstopnic od 9.30—11 in od 14 dalje.

KINO »SOČA« Slovenski film »VESNA« Tednik. Predstavi ob 17 in 19. — Prodaja vstopnic od 9.30—11 in od 15 dalje.

KINO »ŠIŠKA« Jugoslovanska filmska komedija »VSI NA MORJE« Predstave ob 16, 18, 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje. Na programu samo 20. in 21. t. m.

KINO »TRIGLAV« Jugoslovanski film »SKALNA OBZORJA« Predstave ob 16, 18, 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje. Samo danes. Jutri jugoslovanski film »POSLEDNJI DAN«

KINO »UNION«: Jugosl. film: »Deklica in hrast«. Tednik: Filmske novice št. 16. — Predstave ob 16, 18 in 20. V soboto, dne 23. aprila ob 22 bo premiera ital. filma: »Na robu propada«. V glavni vlogi Eleonora Rossi-Drago. KINO »SLOGA«: Jugosl. film: »Nevidna«. Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Ob 10 matineja jugoslovanskega filma: »Krvava pot«. — Prodaja vstopnic v obeh kinematografih od 9.30—11 in od 14 dalje, za matinejo pa od 9 dalje. KINO »LITOSTROJ«: Vse predstave odpadejo zaradi konferencel JESENICE: »RADIO«: Francosko-italijanski film: »Ljubimci iz Toleđa«. Predstavi ob 18 in 20. — Ob 18 predstava beograjske kinoteke. »PLAVZ«: Ameriški film: »Fore-

ZELEZARNA JESENICE sprejme s takojšnjim nastopom: več ekonomistov s prakso v gospodarskih organizacijah za dela na analizah poslovanja v gospodarsko računskem sektorju; več začetnikov s fakultetno izobrazbo ki imajo zanimanje za delo v tej stroki; korespondenta za oddelek izvoz-uvoz z znanjem francoskega jezika, po možnosti tudi angleškega in nemškega. Ponudbe s podrobnejšim opisom vseh dosedanjih zaposlitev je treba predložiti personalnemu oddelku Zelezarne Jesenice do 30. aprila 1955. 1441

Hotel ROMAN VICKI BAUM Sangaj

Yen je bil ves zbezan. »Katero številko?« je vpraševal zmeraj znova. »Kje je hiša, kjer naj povem to številko? Ali je kaka skrivnost pri tem? Kaj so skavti? Nočem, da bi postal moj sin vojak in bandit.« Trajalo je precej dolgo, preden je stari mandarin kuljiga vse pojasnil. Razen tega ga je obdaroval, tako da mu je brezplačno napisal na papir razna pojasnila. Napisal jih je na rdeče črtan papir s tenkim čopičem in položil papir v rdeč ovitek, ker je rdeče barva sreče in daril. Yen je spoštljivo spravil listek k denarju v torbico. Sele tedaj je odšel v čajarno Pri stari vrbi in naročil čaja in riža. Kdor ga je hotel poslušati, mu je pripovedoval o sinovem obisku. Govoril je toliko in tako glasno, da so igralci majonga godrnjali, češ naj jih ne moti. Stal je nekaj časa na cikcakastem mostu in gledal želve v zeleni, stoječi vodi. Ustavil se je na ptičjem trgu in poslušal kobilarjevo petje. Bila je zlata ptica, Ying ji je bilo ime, njegov ded je imel takšno. Dolgo je preudarjal, ali naj gre v tempelj in žrtvuje mestnemu bogu nekaj kadila, kajti bilo je očitno, da je bila zaščita mestnega boga potrebna za tisto, kar bo pripeljala njegovega sina v Sangaj. Ker je imel mnogo denarja, je to tudi storil. Potem ko je bilo to opravljeno in ko je duhovniku zabičil, naj molji za srečo in dobro potovanje Lunga Salelonga, sina Lunga Yena, se je spomnil, da mora kupiti za sina darila. Dvignil je ojnice svoje riške zapustil tesno kitajsko mesto, v katerem ni bilo nobenega zasluzka, in se zaletel med avtomobile na Avenue Edouard VII. Zdaj je imel toliko moči in poleta da je dobil dva potnika zapored in zasluzil trideset centov. Toda medtem je bil že spet dolžan za najemnjino tisti dan štirideset centov, in polagoma ga je tudi spet obšla utruj nost. Topotal je po sredini ceste naprej in mislil

na svidenje s sinom. »Umakni se, umazani kuli!« ga je nahrulil nekdo, ki se je pripeljal s triciklom s kupom časnikov v zabouju za seboj. Yen je skočil s poti in dobil v zadnjem trenutku še močan sunek v golenico. »Psičji sin in vnuki!« je zaklical za kolesarjem. Tisti hip je Yen opazil, kako je umazan in zanemarjen. Umazan kuli, zares, umazan kuli je bil in nič drugega. Potegnil je rikšo na rob ceste in počenil med ojnice kajti to je moral preudariti natanko in temeljito. Sin ga pride obiskat, fant enajstih let. Yen je štel na prstih leto za letom in nikoli ni pozabil, koliko je star daljni sin — deček, ki je znal pisati in se vesti ko mandarin. Kako naj stopi predenj oče v podobi umazanega kuljiga? Yen je položil roke na ojnice, glavo pa na roke, da bi lahko bolje preudarjal. Domov je pošiljal pisma in vsakokrat je rotil starega pisarja, naj njegovi družini domov sporoči, da se njemu, Lungu Yenu v mestu ob morju godi dobro, da je postal prodajalec v veliki trgovini, da zasluži mnogo denarja, da se kmalu vrne in da bo rešil družino dolgov in skrbi. Z duhovnimi očmi se je videl takega, kakršen je bil opisan v pismih. Lupo oblečen, rejen mož, na častnem položaju in s prihranki. Mož v sivi, dolgi halji in s klobukom na glavi, kakršne so nosili tujci. Mož z okroglim obrazom in rokami, ki so postale mehke od štetja denarja. In hkrati je s svojimi očmi pogledal po sebi in se videl takega, kakršen je bil v resnici: kuli v raztrgani kuljevski obleki, tako da je bilo videti skozi luknje v jopiču in hlačah njegovo sramotno mršavost. Mož brez denarja, ki nima niti plahte, da bi se ponoči zavil v njo. Mož, ki se mu je veliki dim zajedel v meso na obrazu, tako da je bil zaznamovan od strasti.

Okrajni ljudski odbor KOPER

čestita vsemu delovnemu ljudstvu k prazniku **1. m a j u**

LJUDSKI ODBOR OBČINE PORTOROŽ

čestita k DELAVSKEMU PRAZNIKU, 1. MAJU, svojim občanom in obiskovalcem tega turističnega kraja Slovenije

TOVARNA KONZERV »ARRIGONI«

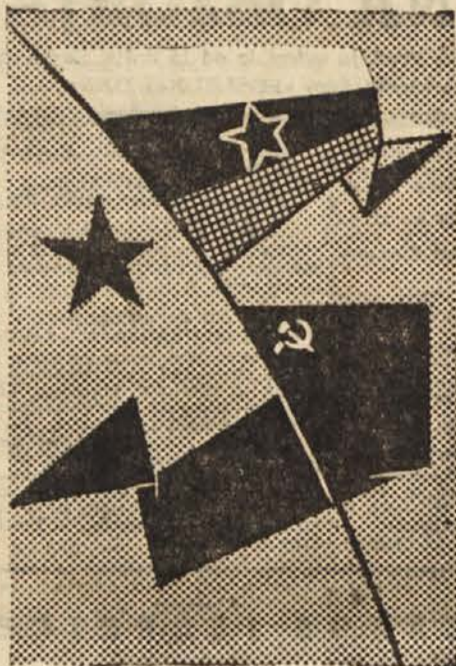
IZOLA

čestita vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem ter vsem delovnim kolektivom k delavskemu prazniku

1. m a j u 1955

TER PRIPOROČA SVOJE KVALITETNE PROIZVODE:

RIBJE KONZERVE VSEH VRST, VISOKOVREDEN PARADIŽNIKOV KONCENTRAT, LUPLJENI PARADIŽNIK IN PARADIŽNIKOV SOK TER RAZNE MARMELADE IN DŽEME

LJUDSKI ODBOR MESTNE OBČINE Koper

Koper

čestita vsem delovnim ljudem k prazniku dela

1. M A J U

AVTOPODJETJE »PRIMORJE« PIRAN

ČESTITA OB PRAZNIKU DELOVNEGA LJUDSTVA VSEM, KI SE BORJO IN TRUDIJO ZA IZGRADNJO SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE

POSLUŽITE SE NAŠEGA

AVTO-SERVISA
IN TOVARNEGA
TER OSEBNEGA
PREVOZA

Vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem čestita k delavskemu prazniku

1. maju

in želi veliko uspeha v bodoče

DELOVNI KOLEKTIV
PODJETJA
»MESOPROMET«
K O P E R

Veletrgovina **»PRERAD«** PORTOROŽ

čestita k delavskemu prazniku, 1. MAJU, svojim odjemalcem in se priporoča še za nadaljnjo naklonjenost

Trgovsko podjetje

»Mleko«

Izola

čestita vsem delovnim ljudem k delavskemu prazniku

1. maju

Delovni kolektiv TRGOVSKEGA PODJETJA

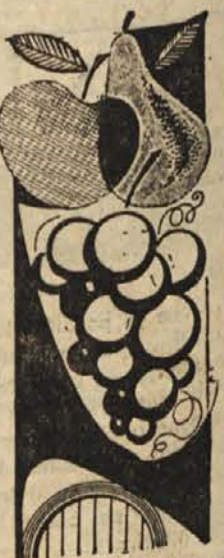
»SADJE-ZELENJAVA«

IZOLA

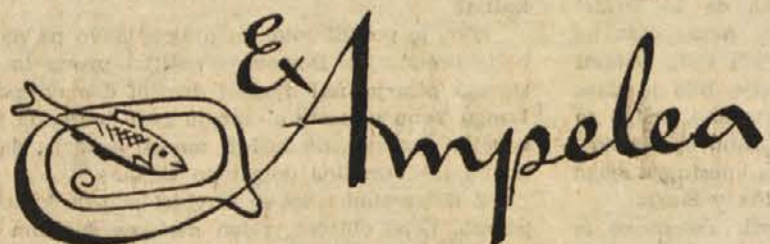
ŽELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM

OB PRAZNIKU DELA

OBILO USPEHOV

Delovni kolektiv TOVARNE SARDIN

V I Z O L I

čestita vsem svojim odjemalcem in delovnim kolektivom k delavskemu prazniku

1. maju 1955

PRIPOROČA VSEM ODJEMALCEM IN POTROŠNIKOM SVOJE KVALITETNE PROIZVODE RIBJIH KONZERV

OB DELAVSKEMU PRAZNIKU, 1. MAJU, želi veliko uspeha svojim odjemalcem in dobaviteljem delovni kolektiv trgovskega podjetja

»Avto-Jadran« Koper

TOVARNA ČEVLJEV MARIBOR

Kolektiv
čestita svojim odjemal-
cem za 1. maj z zagoto-
vilom da bo vedno izpol-
njeval svoje naloge v ko-
rist skupnosti.

Živel 1. maj — največji praznik
delovnega ljudstva!

TOVARNA
MESNIH IZDELKOV
MARIBOR — KOŠAKI

Delovni kolektiv

Trgovskega podjetja

SLOGA

Gornja Radgona

čestita vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem
k delavskemu prazniku 1. maju!

Gozdno
gospodarstvo
Maribor

K prazniku 1. maju čestita-
mo vsem delovnim kolekti-
vom Jugoslavije!

Delovni kolektiv

MLINSKEGA PODJETJA Maribor

čestita
vsemu
delovnemu
ljudstvu
k prazniku
1. maju

PREDILNICA IN TKALNICA MARIBOR

Proizvajamo:

bombažno in stanično prejo ter bombažne in
stanične modne tkanine za ženske obleke, tk-
nine za perilo in plenice.

Čestitamo vsemu delovnemu ljudstvu naše socialistične
domovine k delavskemu prazniku 1. maju!

Delovni kolektiv PTM

LESNO
INDUSTRIJSKO
PODJETJE

MARIBOR

s svojimi obrati:

»Drava« — Maribor
Brezno — Podvelka
Lovrenc na Pohorju
Ljutomer
Radgona
Ptuj
Ruše

čestita vsemu delovnemu
ljudstvu k največjemu
prazniku vseh naprednih
sil — Prvemu maju!

Delovni kolektiv
podjetja za promet
odpadnim
materialom

Surovina
Maribor

čestita vsem delovnim kolektivom
k največjemu prazniku delovnih
ljudi 1. maju!

Trgovsko podjetje z živino in mesom

ROG

Maribor, Jurčičeva ul. 5

Telefon 21-57

s svojimi poslovalnicami:

Glavni trg 16	Gorkega ul. 35
Jurčičeva ul. 3	Betnavska c. 19
Partizanska c. 19	Ruška c. 97
Partizanska c. 34	Dvořakova ul. 4
Vodnikov trg 1	Limbuška c. 53
Trg Revolucije 1	Radvanjska 29
Tržaška c. 67	Leningradska 30

»Riba« — Slovenska ul. 3

čestitajo vsemu delovnemu ljudstvu k prazniku 1. maju!

Delovni kolektiv

TOVARNE POHIŠTVA

Maribor — Pobrežje
Zrkovska c. 24

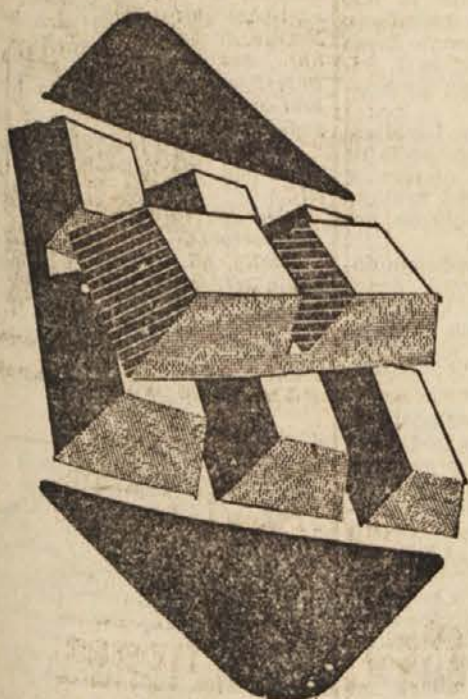
zeli vsem kolektivom in delovnim
ljudem ob Prazniku dela mnogo
uspehov pri graditvi naše boljše
bodočnosti!

Delovni kolektiv Tovarne glinice in
aluminija

BORIS KIDRIČ KIDRIČEVO

čestita k prazniku 1. maju
vsemu delovnemu
ljudstvu naše
socialistične Jugoslavije

Delovni kolektiv trgovine s
tehnično železnino in kovin-
skim blagom na debelo in
drobno

Žeklotehna

Maribor
Partizanska c. 34

čestita vsem delovnim
ljudem k največjemu
prazniku delovnega
ljudstva 1. maju

Cepiva proti otroški paralizi je že toliko

da bodo cepili 43 milijonov otrok

Vest, da je ameriški znanstvenik dr. Jonas Salk odkril cepivo proti poliomielitisu ali otroški paralizi, je sprejel svet kot dogodek zgodovinskega pomena. Ta vest je bila objavljena na dan desetletnice smrti bivšega ameriškega predsednika Franklina Roosevelta, ki je bil tudi sam žrtev te nevarne bolezni. Otroška paraliza je že grozila, da bo postala največje zlo človeštva našega stoletja. V najbolj ogroženih ZDA zbolijo za to boleznijo letno nad 50.000 otrok, moških in žensk, v Evropi pa 35.000. V Franciji odpade na otroško paralizo letno 12—13% vseh primerov smrti.

Veselo vest o učinkovitem zdravilu spremlja druga, da je predsednik Eisenhower sklenil dati formulo cepiva na razpolago vsem tistim deželam, s katerimi imajo ZDA diplomatske stike. — Otroško paralizo povzročajo trije virusi. Cepivo dr. Salka deluje proti vsem trem z veliko, skoraj

enako učinkovitostjo, proti prvemu s 68%, proti drugemu s 100% in proti tretjemu s 100%. Praktično to pomeni, da Salkovo cepivo učinkovito deluje v 80—90%, to se pravi, da se lahko z njim povsem uspešno borimo proti otroški paralizi.

To je hkrati tudi eden izmed sklepov znanstvenega središča, ki je raziskovalo cepivo proti otroški paralizi in ki pravi v svojem poročilu, da je cepivo hkrati povsem neškodljivo. Reakcija človeškega organizma je nepomembna, tako da lahko rečemo, da je skoraj sploh ni. Poskus so napravili na 1.800.000 otrocih in reakcija se je gibala med 0,004 in 0,006%. Med temi otroki je bilo 863 primerov poliomielitisa: 750 med necepljenimi in samo 113 med cepljenimi. Med necepljeni-

mi otroki je bilo 15 primerov smrti, med cepljenimi pa nobenega. Umrl je samo en otrok, ki ni dobil celotne serije cepljenja.

KAKO IZDELUJEJO CEPIVO

Dr. Salk, kemik, eksperimentalni kirurg in bakteriolog hkrati, je začel že leta 1949 iskati cepivo proti otroški paralizi. Denar za poskuse mu je dal na razpolago ameriški Narodni sklad za boj proti tej bolezni. K Salkovemu uspehu je mnogo pripomogla okoliščina, da se je trem ameriškim znanstvenikom posrečilo, da so leta 1950 odkrili metodo široke proizvodnje virusa otroške paralize na živalskem tkivu. Za ta uspeh so dobili lansko Nobelovo nagrado za fiziologijo in medicino.

Cepivo dobe tako, da namočijo ledvice neke vrste opic v posebni kemikaliji, potem pa jih sesekljajo. Iz teh delcev ledvičnega tkiva dobe poseben kemijski preparat, v katerem je 68 različnih sestavin. Po zamotanih operacijah cepijo kirurgi otroke z vsemi tremi vrstami virusa, posebej za vsako. S formulom klice omrtničijo. Organizma omrtničene klice ne morejo okužiti, pač pa delujejo tako, da človeško telo proizvaja protitelesa, ki preprečijo okužbo z aktivnimi virusi. Stroški za poskuse in proučevanje so znašali 10 milijonov dolarjev.

SVET JE PRIČAKOVAL CEPIVO

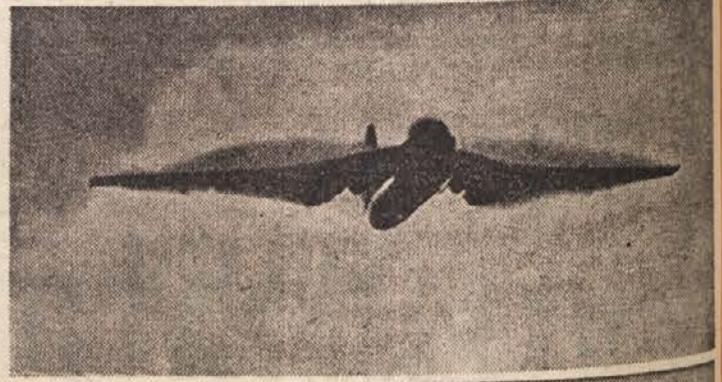
Dve kanadski podjetji sta že dobili dovoljenje za prodajo cepiva, v ZDA pa ga sme izdelovati in prodajati 6 velikih farmacevtskih podjetij. Norveški minister za narodno zdravje bo predlagal vladi, naj bi nujno cepili 250.000 šolskih otrok. Na Švedskem bodo takoj cepili več sto tisoč otrok v starosti od 7 do 15 let. Cepljenje se bo začelo že 28. aprila. Tri dni prej bodo začeli na Danskem cepiti 40.000 šolskih otrok.

Spricho tolikšnega povpraševanja po cepivu so nastale težave z njegovo proizvodnjo. Poročali smo že, da pravi dr. Salk, da za dostajata tudi dve cepitvi v presledkih po pet tednov ali po no-

vem postopku po 6 mesecev. Tako bi že z doslej izdelanimi količinami cepiva lahko cepili 43 namesto 30 milijonov otrok. Cepivo za eno kuro stane 20 do 25 dolarjev.

MEDNARODNO SODELOVANJE

Vprašanje mednarodnega sodelovanja ni izčrpano s sklepom, da bodo dobile formulo na razpolago tudi druge dežele. K temu pomembnemu uspehu so namreč pripomogli znanstveniki več dežel. Kanadski strokovnjaki so pomagali sestaviti hranivo za ZDA. Poskuse so delali razen v ZDA tudi v Kanadi in na Finskem. Francoski bakteriolog dr. Lepin pa je odkril svojo varianto formalne omrtničene vakuine, podobne Salkovi. To cepivo bodo začeli kmalu izdelovati industrijski. V Zahodni Nemčiji pa je prof. Rihard Hass baje odkril cepivo, ki se le nekoliko razlikuje od ameriškega. Ceprav je predsednik Eisenhower omejil ameriško pomoč na področju zatiranja otroške paralize na države, s katerimi imajo ZDA diplomatske stike, lahko torej upamo, da bodo te dobrote deležni vsi narodi, saj Francija in Zahodna Nemčija menda ne bosta delali izjem. Kadar gre za človeško zdravje in za zatiranje nevarnih bolezni, bi se morala politika umakniti daleč v ozadje.

Čudna pojava v zraku. Na sliki spodaj vidite angleško letalo tipa Vickers Valiant B Mark I. To je štirimotorni bombnik za dolge polete. Na sliki zgoraj vidite letalo istega tipa, z mnogimi izboljšavami, ki so ga začeli pred kratkim izdelovati. To letalo je zbudilo v svetu veliko pozornost. Slika je na pogled malo čudna, ker se je okoli letala zaradi brzine, katera ustvarja visoko temperaturo, oblikovala še dodatna podoba letala, ki je preoblikovala njegovo dejansko podobo, ki je vidite na spodnji sliki.

Hladnokrvnost pilota

Neki ameriški pilot v Zahodni Nemčiji je izpričal v petek v reaktivnem letalu izredno prisotnost duha. Ko se je vračal in ko je bil še 170 km oddaljen od letališča, se mu je letalo vnelo. Plameni so začeli švigati iz reaktivnih pogonskih naprav. Letalo je bilo 7000 m visoko in letelo je zelo hitro. Pilot je sklenil, da ne bo skočil iz njega, marveč da ga bo rešil. Izključil je

pogonske naprave in skušal nadljevati polet v počasnem posebnem spuščanju. Kmalu je bil njegov sklep nepreklicen. Letalo je letelo že tako nizko, da pilot ne bi mogel skočiti iz njega, tudi če bi hotel. Pilot je izkoristil zadnjih nekaj metrov višine in dosegel letališče v zadnjem trenutku. Kolesa je potisnil iz trupa šele nekaj sekund pred pristankom, da ne bi po nepotrebnem ovirala letala s trenjem, potem pa se je letalo mirno spustilo na letališče. Na obeh straneh letališča so že stali pripravljeni gasilski avtomobili in betonsko vzletišče je bilo že pokrito z debelo plastjo paljljaste ogljikove kisline, da bi preprečili eksplozijo. Tovariši so pogumnega pilota odnesli z letališča na ramah.

Lokomotiva brez strojevodje

Francoske državne železnice bodo te dni preizkusile na 20 km dolgi progi med Vonnerre in La Ferté Bernardom v Zahodni Franciji električno lokomotivo brez strojevodje. Hočejo se prepričati ali je možno upravljati lokomotivo na daljavo. Nova električna lokomotiva se je malo razlikuje od obeh novih lokomotiv, ki sta nedavno dosegli hitrosti nad 330 km na uro in s tem tudi nov svetovni rekord.

Dva huda potresa

Glavni meteorološki zavod v Tokiju je sporočil, da je nastal v četrtki v Zunanji Mongoliji še hušji potres, kakor je bil na Filipinih, kjer je izgubilo življenje 400 ljudi. Vsi japonski potresomeri so zabeležili močne potresne sunke nepretrgoma dve uri. Istega dne je nastal močan potres tudi na Peloponezu. Središče potresa je bilo med Kalamato in Sparto.

VESELI GA

V washingtonskem Senatu se je razvijala žibahna razprava. Nekoliko preveč samozavestni poslanec, ki se je jezil na neko pripombo Daniela Weksterja, je le-temu zaklical: »Ne lastim si posebne izobrazbe, za to kar sem, se moram zahvaliti zgolj sebi.«

»To me veseli, je odgovoril bistroumni državnik. »To namreč oprošča vašega očeta velike odgovornosti.«

DOBER NASVET

Dva redkobesedna farmerja v Kentuckyju sta se poznala že od mladih nog, toda kadar sta se srečala, sta se samo kratko pozdravila s »Dobro jutro« ali »Dobro dan«. Nekega dne pa je bil eden izmed njihju nekoliko zgovornejši. »Čuj Billy, je rekel, kaj pa si dal takrat svojemu konju, ko ga je padla kolika?«

»Terpentina« je odgovoril Billy. »Hoala, je dejal njegov prijatelj.

Cez dva tedna sta se farmerja spet srečala.

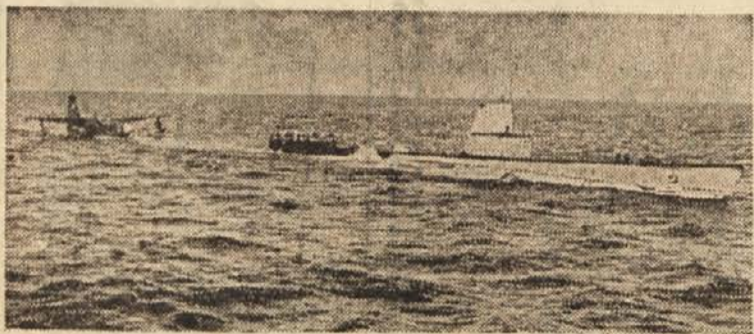
»Billy, ali nisi rekel, da si dal konju terpentina, ko ga je mučila kolika?«

»Da, je odgovoril Billy. »Tudi jaz sem dal svojemu terpentina, pa je poginil.«

»Moj tudi, je rekel Billy.

»Ko sem bila lani tu, je bil nered prav tak.«

L. P.

Podmornica oskrbuje z gorivom hidroplan. Na nedavnih manevrih v Karibskem morju je ameriška mornarica preizkusila novo metodo preskrbovanja hidroplanov z gorivom na odprtem morju iz podmornice v polni vožnji. Dvomotorni patrolni hidroplan P 5M polni svoje tanke z bencinom iz podmornice — tankerja Guavina.

Rimska gospoda se boji novih odkritij

Med rimsko gospodo je nastal preplah. Iz afera Montesi znani markiz Montagna je namreč napovedal, da bo v kratkem izdal knjigo, v kateri bo osvetlil ozadje te mučne zadeve. In zdaj se rimska gospoda boji, da jo bo Montagna razkrinkal, da bo dal kot glavni obtoženelec v procesu Montesi javnemu tožilcu nove podatke, ki bi utegnili še kakega imenitnega gospoda ali gospo spraviti na zatožno klopo.

Rimska gospoda si je komaj opomogla od hudega živčnega pretresa, ki ga je povzročila knjiga z naslovom »Otrok naših dni«. To knjigo je napisala Ana Maria Caglio, ki je tudi zapletena v afero Montesi. V njej si je olajšala dušo. Rimska gospoda si je oddahnila, ko je 25 let

staro dekle, katere ded Moneta je dobil Nobelovo mirovno nagrado, obdolžila rimsko aristokracijo samo na splošno, brez imen. V knjigi pravi, da je zašla na kriva pota, ker spadajo njeni starši med ljudi, ki niso vredni, da bi odgovarjali za otroke. Njena mati je Francozinja. Ana Maria Caglio očita staršem, da mladosti sploh ni imela. Zdjaj je bila odsotna mati, zdaj spet oče. Mati je živevala v družbi tujih moških, oče pa se je potikal po svetu. Ko ji je bilo 15 let, je prišla spet k staršem, toda kmalu so se znova ločili.

Tako Ana Maria Caglio sploh ni poznala srečne mladosti. V tej duševni razdvojenosti se je seznanila z nad 50 let stari markizom Montagnom. O njem pravi v knjigi, da je bil njena prva velika ljubezen, dokler ni opazila, kako čudno vlogo naj bi imela v družbi njegovih prijateljev. Montagna je prikazan v njeni knjigi tako, da je njegov ugled hudo prizadet. Zdjaj čakajo v Rimu, kaj bo povedal v svoji knjigi, ali bo očitke zavrnil, ali bo tudi sam napadel. Ana Maria Caglio namreč v svoji knjigi namiguje, da bo poskrbela, da se bo velika bomba razpočila, če jo bodo zaslišali kot pričjo v drugem procesu Montesi. In te druge bombe se boji rimska aristokracija enako kakor odkritij markiza Montagne.

O muhastem vremenu v preteklosti

Leta 1865 se je začela zima pri nas šele 15. marca

Menda najstarejšo vest o vremenu na Kranjskem je zapisal Janez Vajkard Valvasor v svoji »Slavi Vojvodine Kranjske«. Vremenskim razmeram pri nas je posvetil dokajštev odstavček. Dobe sedno govori Valvasor o vremenu tako: »Ceprav je ponekod na Kranjskem toplota prehuda, je mraz znosnejši, ker ne zaostri preveč zraka. Tako se mraz, ko po pravici vlada, prav milostno kaže. Na splošno zamrzne zemlja šele v decembru in se odpre konec svečana (februarja). Medtem je mraz večkrat zajame in izpušti.«

V Ljubljani je vreme začel opazovati pred 105 leti neki ce-

sarsko-kraljevi uradnik Wagner. Le-ta je del svojega življenja posvetil proučevanju vremena. Vsa svoja opazovanja je skrbno zabeležil in tako so se ohranila do današnjih dni, ko pomenijo modernim vremenslovcem velik pripomoček k ugotavljanju letnih kolebanj v vremenu.

Od takrat naprej so vreme v Ljubljani opazovali nepretrgoma. Sprva seveda s skromnimi sredstvi, kakršna je takrat pač nudila znanost, potem pa so svojo opazovalno službo izboljšali do današnjih tehničnih sredstev, ko je hidrometeorologom priskočil na pomoč radio, telefon, vremeno-

slovske balončke in še cela vrsta preciznih instrumentov.

Neredko so hidrometeorologi v vseh teh letih beležili muhavosti vremena in ker je vreme tudi letos malce »muhavo«, smo pogledali v stare beležke, kjer so vse vestno zapisali.

Prvo hušjo zimo po letu 1850 so na Slovenskem doživeli leta 1879—1880, ki se je pričela konec novembra in je trajala nepretrgoma do konca februarja. Zapadlo je 110 cm snega. V zimi, v potresnem letu 1895, je pokrila zemljo 126 cm debela snežna odeja in se da primerjati le še z zimo 1952. leta, ko je zapadlo 146 cm snega. Izrazito huda zima je bila tudi leta 1929, katere se Ljubljanci prav gotovo še spominjajo. V tem letu je bilo mrzlo obdobje od 1. januarja do 25. februarja. Zapadlo je 65 cm snega. Hušja zima je bila tudi leta 1946 in 1952.

Vremenslovcem trdijo, da se hude zime v Ljubljani ponovijo nekako vsakih 49—50 let.

Najkasnejša zima se je pričela v Ljubljani 15. marca 1865 in je temperatura dva dni kasneje padla na —10 stopinj Celzija. Še bolj muhasto vreme je bilo 31. maja 1873, ko je zapadlo v Ljubljani za nekaj prstov snega in poročajo, da so bili še 1. junija nekateri kraji blizu Ljubljane pod snežno odejo.

Še večkrat se je v Ljubljani vreme tako čudno premaknilo na zgodnje pomladanske mesece in zatorej sneg, ki je pred kratkim zapadel, ne pomeni nobenih ne-normalnosti v ozračju.

Res pa je, da je v zadnjem desetletju v vremenu velik negativni odklon, saj nam to pričajo premiki snežišč v naših gorah in to, da se je jesenski maksimum premaknil od oktobra na november.

Zanimivo si bo ogledati še nekaj vremenslovskih podatkov, ki so za Ljubljano še prav posebej zanimivi. V Ljubljani je povprečno 162 dni v letu temperatura pod 0 stopinjami Celzija in imamo povprečno 1.437 mm padavin. Skoraj polovico vseh dni v letu dežuje ali pa sneži. Pa čeprav ni to nič kaj razveseljiva številka, se lahko potolažimo s tem, da so zime v našem mestu v tem stoletju mnogo mlačje od zim v XIX. stoletju.

L. P.

★ RIDEČA ROŽA

175. Ivan, Franci, Blaž, Tine in njihovi prijatelji so odšli z ostalimi partizani na planoto, kjer so padala velika padala. Pomagali so pri pobiranju padal. Potem so posedli vrh hriba in zrl v dolino, ki je ležala pod njihovimi nogami. Tu je bila na pol porušena vas. Med ruševinami je tu in tam zasvetila medla svetloba. Letala so se še nekajkrat vrnila, ko so krožila nad planoto. »Morda bom kdaj pilot,« je rekel Ivan. »Danos sem slišal, da zbirajo mlade fante in jih pošiljajo v šolo. Javil se bom.« — »Midva s Tinom pa greva nazaj v mesto,« je rekel Franci. »Nekdo mora ostati.«

176. »Nazaj greva,« je rekel Tine. »Ostali ostanemo,« je dejal Blaž. Pogledal je po ostalih. Prikimaili so. »Kaj pa, če vaju zaprejo, ko se vrnete,« je rekel Ivan. »Ne bodo,« je odvrnil Franci. »Oberreigner je mrtev, prav tako Berti. Drugi nas ne poznajo. Nekaj časa bova mirovala, potem pa bova dobila nove fante in v mestu bodo spet delovale nove trojke.« — »Franci ima prav,« je rekel Blaž. »Sam ostanem v partizanih. Tu je mnogo lepše.« — »Meni pa je boljše v mestu,« je rekel Tine. »Tudi moni,« je pritrdil Franci. Kmalu na to so vstali in so spustili v porušeno vas, ki je uporniško štiriela v noč.

177. Ko so bili v kmečki izbi, je rekel Franci: »Poslovimo se. S Tinom greva zgodaj zjutraj na pot.« Podali so si roke in si želeli vse dobro. Ivan in Franci sta si planila okoli vrata. Oba sta se spomnila na tisti dan, ko sta bila v jarku in je bil Franci ranjen. Potem so je Ivan objel še z drugimi. »Najdemo se v jami, ko bo svoboda,« je rekel Tine za šalo. »Velja,« so odvrnili ostali. Še zadnje noč sta spala pod isto odejo Ivan in Franci. Grela sta drug drugega. Zjutraj pa se je Franci odlepil od njega, ne da bi ga zbudil. Na pot v mesto je odnesel toploto Ivanovega telesa in srca.